

Regnskap 2. kvartal 2016

Innholdsfortegnelse

Hovedtall	3
Styrets beretning	4
Resultatregnskap	17
Balanse	19
Kontantstrømoppstilling	20
Endring i egenkapital	21
Noter	24
Egenkapitalbevisbrøk	46
Resultater fra kvartalsregnskapene	47
Nøkkeltall fra kvartalsregnskapene	48
Erklæring i henhold til verdipapirhandellovens § 5-6	49
Egenkapitalbevis	50
Revisjonsberetning	52

Hovedtall

Resultatsammendrag	1. halvår 16		1. halvår 15		2015	
	mill. kr	%	mill. kr	%	mill. kr	%
Netto renteinntekter	942	1,39	934	1,47	1.872	1,46
Netto provisjons- og andre inntekter	849	1,25	790	1,25	1.545	1,20
Netto avk. på finansielle investeringer	443	0,65	362	0,57	459	0,36
Sum inntekter	2.234	3,29	2.086	3,29	3.876	3,02
Sum driftskostnader	1.016	1,50	950	1,50	1.931	1,50
Resultat før tap	1.217	1,79	1.137	1,79	1.945	1,52
Tap på utlån, garantier m.v.	287	0,42	56	0,09	169	0,13
Resultat før skatt	930	1,37	1.080	1,70	1.776	1,38
Skattekostnad	157	0,23	209	0,33	370	0,29
Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	-2	0,00	-1	0,00	-1	0,00
Periodens resultat	771	1,14	871	1,37	1.406	1,10
Nøkkeltall	30.6.16		30.6.15		31.12.15	
Lønnsomhet						
Egenkapitalavkastning ¹⁾	10,9 %		13,7 %		10,7 %	
Kostnadsprosent ²⁾	46 %		46 %		50 %	
Balansetall						
Brutto utlån til kunder	97.790		94.179		93.974	
Brutto utlån inkl SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	132.583		124.519		127.378	
Innskudd fra kunder	67.031		66.186		64.090	
Innskuddsdekning ekskl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	69 %		70 %		68 %	
Innskuddsdekning inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	51 %		53 %		50 %	
Utlånsvekst (bto.) siste 12 mnd (inkl SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt)	6,5 %		8,4 %		5,8 %	
Innskuddsvekst siste 12 mnd.	1,3 %		11,4 %		5,6 %	
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	135.801		126.874		128.355	
Forvaltningskapital	141.145		130.888		131.914	
Tap og mislighold i % av brutto utlån inkl SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt						
Tapsprosent utlån	0,44 %		0,09 %		0,14 %	
Misligholdte eng. i % av brutto utlån ³⁾	0,19 %		0,23 %		0,16 %	
Andre tapsutsatte eng. i % av brutto utlån	0,90 %		0,30 %		0,31 %	
Soliditet						
Kapitaldekningsprosent	18,7 %		17,3 %		18,3 %	
Kjernekapitaldekningsprosent	16,1 %		14,6 %		15,6 %	
Ren kjernekapitalprosent	14,1 %		12,7 %		13,6 %	
Kjernekapital	14.604		13.142		13.988	
Netto ansvarlig kapital	16.882		15.577		16.378	
Likviditetsdekning (LCR)	149 %		102 %		118 %	
Kontor og bemanning						
Antall bankkontor	49		49		49	
Antall årsverk	1.252		1.227		1.208	
Egenkapitalbevis (EKB) ⁴⁾	30.6.16	30.6.15	31.12.15	31.12.14	31.12.13	31.12.12
Egenkapitalbevisbrøk	64,0 %	64,6 %	64,0 %	64,6 %	64,6 %	64,6 %
Antall utstedte bevis (mill. kroner)	129,83	129,83	129,83	129,83	129,83	129,83
Børskurs	46,70	65,50	50,50	58,50	55,00	34,80
Børsverdi (mill. kroner)	6.063	8.504	6.556	7.595	7.141	4.518
Bokført egenkapital per EKB (inkl. utbytte)	69,18	64,18	67,65	62,04	55,69	50,09
Resultat per EKB, majoritetsandel	3,71	4,31	7,02	8,82	6,92	5,21
Utbytte per EKB			2,25	2,25	1,75	1,50
Pris / Resultat per EKB	6,30	7,60	7,19	6,63	7,95	6,68
Pris / Bokført egenkapital	0,68	1,02	0,75	0,94	0,99	0,69

1) Ordinært resultat i prosent av gjennomsnittlig egenkapital

2) Sum driftskostnader i prosent av sum inntekter

3) Mislighold og tapsutsatte engasjement er rapportert på grunnlag av brutto utlån inklusive lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt og trukne garantier

4) Nøkkeltallene er korrigert for emisjoner

Styrets beretning

1. halvår 2016

(Konserntall. Tall i parentes gjelder tilsvarende periode i fjor hvis ikke annet er nevnt).

- Resultat før skatt 930 millioner kroner (1.080 millioner)
- Resultat 771 millioner kroner (871 millioner)
- Avkastning på egenkapitalen 10,9 prosent (13,7 prosent)
- Vekst i utlån 6,5 prosent (8,4 prosent) og innskudd 1,3 prosent (11,4 prosent) siste 12 måneder
- Tap på utlån 287 millioner kroner (56 millioner), 0,44 prosent (0,09 prosent) av brutto utlån
- Ren kjernekapitaldekning 14,1 prosent (12,7 prosent)
- Resultat per egenkapitalbevis 3,71 kroner (4,31 kroner)

2. kvartal 2016

- Resultat før skatt 546 millioner kroner (513 millioner)
- Resultat 460 millioner kroner (430 millioner)
- Avkastning på egenkapitalen 12,9 prosent (13,4 prosent)
- Tap på utlån 118 millioner kroner (35 millioner), 0,36 prosent (0,11 prosent) av brutto utlån
- Resultat per egenkapitalbevis 2,21 kroner (2,13 kroner)

Godt resultat 1. halvår 2016

Hovedtrekk:

- God underliggende drift
- Økte tap på utlån reduserer resultatet sammenlignet med første halvår 2015. Tapsnedskrivningene er i tråd med de meddelelser som ble gitt i første kvartal
- Gode resultater i tilknyttede selskaper og høy avkastning på finansielle eiendeler
- Styrket soliditet
- Høy kundetilgang og sterk vekst i boliglån

SpareBank 1 SMN oppnådde i første halvår 2016 et resultat før skatt på 930 millioner kroner (1.080 millioner). Overskuddet ble 771 millioner kroner (871 millioner) og avkastning på egenkapitalen ble 10,9 prosent (13,7 prosent).

Resultatet i andre kvartal ble 460 millioner kroner (430 millioner) som er 131 millioner kroner bedre enn første kvartal. Avkastning på egenkapitalen i kvartalet ble 12,9 prosent (13,4 prosent).

Konsernet økte driftsinntektene i første halvår 2016 med 67 millioner til 1.791 millioner kroner (1.724 millioner), både som følge av økte netto renteinntekter og økte provisjonsinntekter.

Avkastning på finansielle investeringer ble 443 millioner kroner (362 millioner), hvor inntekter fra eierinteresser utgjorde 246 millioner (248 millioner).

Konsernets driftskostnader ble 1.016 millioner kroner i første halvår 2016 (950 millioner). Av økningen på 66 millioner kroner utgjør effekten av konsolidering av SpareBank 1 Markets som datterselskap 59 millioner kroner. Banken ligger godt an til å nå målet om nullvekst i kostnader i morbanken i perioden 2014 til 2016.

Tap på utlån var i første halvår 287 millioner kroner (56 millioner) tilsvarende 0,44 prosent (0,09 prosent) av totale utlån. Tapene fordeler seg med 245 millioner kroner på individuelle tapsnedskrivninger og 42 millioner kroner på gruppevisse tapsnedskrivninger. Tapene henføres i sin helhet til restruktureringen av bankens engasjement innenfor olje-/offshoreindustrien.

Utlån og innskudd økte siste 12-måneder med henholdsvis 6,5 prosent (8,4 prosent) og 1,3 prosent (11,4 prosent). Utlånsvekst i første halvår var 4,1 prosent (3,4 prosent) og innskuddsvekst i første halvår var 4,6 prosent (9,1 prosent).

SpareBank 1 SMN har målsatt ren kjernekapitaldekning på 14,5 prosent innen 31. desember 2016. Kapitalplanen er nærmere beskrevet i avsnittet om soliditet. SpareBank 1 SMN hadde en ren kjernekapitaldekning på 14,1 prosent (12,7 prosent) per første halvår 2016.

I første halvår ble resultatet per egenkapitalbevis 3,71 kroner (4,31 kroner). Bokført verdi per egenkapitalbevis var per 30. juni 2016 69,18 kroner (64,18 kroner).

Kursen på bankens egenkapitalbevis var ved halvårsskiftet 46,70 kroner (65,50 kroner per årsskiftet). Det er i andre kvartal utbetalt kontantutbytte for 2015 på 2,25 kroner per egenkapitalbevis.

Økte netto renteinntekter

Rentenettoen ble 942 millioner kroner (934 millioner) i første halvår 2016. Rentenettoen har vært relativt stabil per kvartal i 2015 og 2016, men preges av store bruttobevegelser:

- Økte utlån og innskudd både til privat- og næringslivskunder
- Økte marginer på innskudd
- Reduserte boliglånsmarginer

Rentenetto fra lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt inntektsføres som provisjonsinntekter. Provisjoner for lån solgt til Bolig- og Næringskreditt utgjorde i første halvår 2016 samlet 149 millioner kroner (175 millioner).

Det er i løpet av de siste to årene gjennomført flere generelle rentenedsettelse på utlån til privatkunder for å tilpasse boliglånsrenten til markedet, og siste rentenedsettelse ble gjennomført med virkning fra juni 2016. I samme periode er innskuddsrentene til privat- og næringslivskunder også redusert. Deler av utlånsporteføljen til næringsliv er under reprising for å bedre reflektere ulike nivåer i kredittrisiko. Målsettingen er økte rentemarginer på denne porteføljen.

Økte provisjonsinntekter

Netto provisjonsinntekter og øvrige driftsinntekter ble 849 millioner kroner (790 millioner) i første halvår 2016.

Inntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt og Næringskreditt er redusert med 26 millioner kroner på grunn av lavere marginer på lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt. Samlet økning på provisjonsinntekter for øvrig på 85 millioner kroner tilskrives i all hovedsak at SpareBank 1 Markets ble datterselskap først fra andre kvartal

2015 og økte inntekter fra eiendomsmegling. Det er i tillegg positiv utvikling på de andre inntektsartene som følge av godt salg av øvrige finansielle produkter.

Provisjonsinntekter (mill. kr)	1. halvår 16	1. halvår 15	Endring
Betalingstjenester	94	94	0
Kredittkort	30	27	3
Sparing og forvaltning	42	35	7
Forsikring	79	74	5
Garantiprovisjoner	40	31	9
Eiendomsmegling	197	179	18
Regnskapstjenester	119	110	9
Markets	63	23	40
Husleieinntekter	25	22	2
Øvrige provisjoner	12	19	-7
Provisjoner eks. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	700	616	85
Provisjoner fra SB1 Boligkreditt	144	170	-26
Provisjoner fra SB1 Næringskreditt	5	5	0
Sum provisjonsinntekter	849	790	59

Avkastning finansielle investeringer

Samlet avkastning på finansielle investeringer (eksklusive resultatandel i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet) ble 197 millioner kroner (114 millioner). Dette fordeler seg slik:

- Avkastning og utbytte på konsernets aksjeporteføljer ble totalt 65 millioner kroner (70 millioner). Av beløpet på 65 millioner kroner er 63 millioner kroner knyttet til salg av Visa Europa til Visa Inc. Samtidig er det reversert 52 millioner av tidligere innregnet urealisert verdiendring på Visa Norge FLI mot andre inntekter og kostnader (OCI). (se note 2)
- Kursgevinst på obligasjoner og derivater 78 millioner kroner (-21 millioner)
- Inntekter på valuta og renteforretninger ble 54 millioner kroner (64 millioner)

Avkastning finansielle investeringer (mill. kr)	1. halvår 16	1. halvår 15	Endring
Kursgevinst/utbytte aksjer	65	70	-5
Obligasjoner og derivater	78	-21	99
Valuta- og renteforretninger	54	64	-10
Verdiendring finansielle eiendeler	197	114	84
SpareBank 1 Gruppen	141	128	13
SpareBank 1 Boligkreditt	22	50	-28
SpareBank 1 Næringskreditt	15	15	-0
SpareBank 1 Kredittkort	14	10	5
BN Bank	51	35	16
Selskaper eiet av SpareBank 1 SMN Invest	13	13	-0
Andre selskaper	-10	-2	-8
Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	246	249	-3
Sum	443	362	81

SpareBank 1 Gruppen

SpareBank 1 Gruppens resultat etter skatt i første halvår 2016 ble 694 millioner kroner (653 millioner). Vesentligste bidragsyter til resultatet er person- og skadeforsikringsvirksomheten som begge utvikler seg tilfredsstillende. Det er også resultatfremgang i Odin Forvaltning.

SpareBank 1 SMN sin andel av resultatet i første halvår 2016 ble 141 millioner kroner (128 millioner).

SpareBank 1 Boligkreditt

SpareBank 1 Boligkreditt er opprettet av bankene i SpareBank 1-alliansen for å sikre finansiering gjennom markedet for obligasjoner med fortrinnsrett. Bankene selger de best sikrede boliglånene til selskapet og

oppnår redusert finansieringskostnad og sikrere tilgang til finansiering. Per 30. juni 2016 har banken solgt 33 milliarder kroner til SpareBank 1 Boligkreditt (29 milliarder kroner), tilsvarende 39 prosent (38 prosent) av samlede utlån til lønnsstakere.

Bankens eierandel i SpareBank 1 Boligkreditt er 19,0 prosent, og bankens andel av resultatet i selskapet i første halvår 2016 var 22 millioner kroner (50 millioner). Bankens eierandel reflekterer bankens relative andel av totalt overførte boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt ved utgangen av 2015.

Resultatet i første halvår 2016 er i likhet med resultatet for første halvår i 2015 påvirket av urealiserte gevinster på selskapets basisswapper.

SpareBank 1 Næringskreditt

SpareBank 1 Næringskreditt er etablert etter samme modell og med samme administrasjon som SpareBank 1 Boligkreditt. Per første halvår 2016 er utlån på 1,8 milliarder kroner (1,4 milliarder) solgt til SpareBank 1 Næringskreditt.

SpareBank 1 SMN sin eierandel i selskapet er 33,6 prosent, og bankens andel av resultatet i selskapet første halvår 2016 var 15 millioner kroner (15 millioner). Eierandelen reflekterer bankens relative andel av solgte lån til næringseiendom og bankens eierandel i BN Bank. Av utlånene i SpareBank 1 Næringskreditt er 78 prosent kjøpt fra BN Bank.

SpareBank 1 Kredittkort

Resultatet i første halvår 2016 ble 78 millioner kroner (52 millioner). SpareBank 1 Kredittkort eies av SpareBank1-bankene, og SpareBank 1 SMN har en eierandel på 18,3 prosent. SpareBank 1 SMN sin andel av resultatet første halvår var 14 millioner kroner (10 millioner). Bankens andel av kredittkortporteføljen utgjør 823 millioner kroner.

BN Bank

SpareBank1 SMN eier 33,0 prosent av BN Bank. Resultatet i BN Bank ble i første halvår 2016 154 millioner kroner (105 millioner). SpareBank 1 SMN sin andel av resultatet i BN Bank ble 51 millioner kroner (35 millioner). Avkastning på egenkapitalen var 8,7 prosent (5,8 prosent).

Styret i BN Bank besluttet i 2015 å rendyrke banken som en privatmarkedsbank og avvikle bedriftsmarkedsvirksomheten som består av utlån til lavrisiko næringseiendom. BN Banks nye strategi er rendyrking av privatmarkedsaktiviteten.

BN Bank vil fortsatt være en del av SpareBank 1-alliansen. SpareBank 1 SMN vil videreføre sitt eierskap i BN Bank og vil bidra til at virksomhetsendringen gjennomføres på en måte som sikrer kreditorenes interesser.

Arbeidet med nedbygging av bedriftsmarkedsvirksomheten vil skje kontrollert over tid. Ved utgangen av andre kvartal 2016 er bedriftsmarkedsporteføljen redusert med 11,5 milliarder kroner tilsvarende 36 prosent siden 30. juni 2015. Styret i BN Bank har som målsetting at 50 prosent av bedriftsmarkedsporteføljen skal være avviklet innen 31. desember 2016. Avvikling av den resterende bedriftsmarkedsporteføljen vil styrke ren kjernekapitaldekning i SpareBank 1 SMN med 0,6 prosentpoeng.

SpareBank 1 Mobilbetaling (mCASH)

SpareBank 1-bankene ervervet i fjerde kvartal 2015 den norske delen av mCASH og etablerte selskapet SpareBank 1 Mobilbetaling. Hensikten er å styrke bankens posisjon på nye mobile flater som vennebetaling og mobilbetaling i varehandelen. I midten av februar startet den nasjonale markedsføringen av mCASH gjennom tv-, digitalannonsering, og stor aktivitet rettet mot arrangement, samt lag og foreninger. Nasjonalt har mer enn 1500 lag og foreninger tatt i bruk mCASH som betalingsløsning. I tillegg tilbyr mCASH løsninger for netthandel, butikk og vennebetaling.

Resultatet i selskapet i første halvår 2016 viser et underskudd på 63 millioner kroner og SpareBank 1 SMN sin andel av underskuddet er 9 millioner kroner. Resultatet er en konsekvens av oppstartskostnader og markedsføring av mCash. Selskapet er eid av SpareBank 1 bankene, hvor SpareBank 1 SMN har en eierandel på 19,7 prosent.

Driftskostnader

Samlede kostnader ble 1.016 millioner kroner (950 millioner) i første halvår 2016. Av økningen på 66 millioner kroner tilskrives 59 millioner kroner at SpareBank 1 Markets ble konsolidert som datterselskap først fra andre kvartal i 2015.

I morbanken ble kostnadene redusert med 3 millioner kroner til 603 millioner kroner. Det er iverksatt omfattende effektiviseringstiltak i banken. Siden 31. desember 2014 er antall årsverk i morbanken redusert med 88 fra 720 til 632. Dette er i tråd med bankens målsetting om nullvekst i kostnader i perioden 2014 til 2016.

Kostnadsutviklingen i morbanken har også sammenheng med endringer i SpareBank 1 Markets. Fra andre kvartal i 2015 ble kapitalmarkedsaktiviteten i SpareBank 1 SMN overført til SpareBank 1 Markets, og driftskostnadene i morbanken i første halvår 2015 inkluderer 14 millioner kroner knyttet til kapitalmarkedsaktivitet i SpareBank 1 SMN.

I tillegg er det i andre kvartal 2016 avsatt 14 millioner kroner i økte omstillingskostnader knyttet til inngåtte sluttavtaler i forbindelse med planlagt nedbemanning i 2016.

Kostnader i forhold til inntekter ble i konsernet 46 prosent (46 prosent).

Økte tap men fortsatt lavt mislighold

I første halvår 2016 ble tap på utlån og garantier 287 millioner kroner (56 millioner) hvorav 42 millioner kroner (1 millioner) er økte gruppevis tapsnedskrivninger.

På utlån til næringslivskunder er det i første halvår 2016 netto individuelle tapsnedskrivninger på 236 millioner kroner. Av denne økningen er 200 millioner kroner knyttet til tre engasjementer innenfor offshoresegmentet. Det ble i første kvartal avsatt 150 millioner kroner til gruppevis nedskrivninger knyttet til usikkerhet i samme segment. I andre kvartal er 110 millioner kroner av denne avsetningen reversert som en konsekvens av økningen i individuelle nedskrivninger i kvartalet. På privatkundeporteføljen er det i første halvår 2016 netto tapsført 12 millioner kroner.

Individuelle nedskrivninger på utlån og garantier per første halvår 2016 utgjorde 415 millioner kroner (169 millioner), en økning på 246 millioner siste 12 måneder.

Samlede problemlån (misligholdte og tapsutsatte) utgjorde 1.453 millioner kroner (655 millioner), tilsvarende 1,10 prosent (0,53 prosent) av brutto utlån ved halvårsskiftet.

Mislighold over 90 dager var 255 millioner kroner (287 millioner). Av brutto utlån utgjør dette 0,19 prosent (0,23 prosent). Misligholdet på næringslivskundeporteføljen var 36 millioner kroner (105 millioner) og på privatmarkedsporteføljen 219 millioner (182 millioner). Individuelle nedskrivninger på misligholdte engasjementer var på 31 millioner kroner (58 millioner) tilsvarende en andel på 12 prosent (20 prosent).

Andre tapsutsatte engasjement utgjorde 1.198 millioner kroner (368 millioner) fordelt på næringsliv med 1.171 millioner (357 millioner) og privatmarked med 28 millioner (11 millioner). Økningen i tapsutsatte næringslivsengasjement er knyttet til samme engasjementer som resulterte i økte individuelle tap. Av brutto utlån utgjør andre tapsutsatte engasjement 0,90 prosent (0,30 prosent). Individuelle nedskrivninger på disse engasjementene var på 384 millioner kroner (111 millioner) tilsvarende en andel på 32 prosent (30 prosent).

Det har gjennom andre kvartal 2016 vært arbeidet mye med bankens engasjement innenfor olje og offshore. Hele denne næringen gjennomgår nå en restrukturering. Dette medfører tapt egenkapital, tap på obligasjonsgjeld og til en viss grad også nedskrivning på pantesikret gjeld. Så langt har dette arbeidet gitt gode resultater. Industrielle aktører som investerer i næringen er av stor betydning. Det kan forventes at de løsninger som nå etableres for enkeltbedrifter vil være av varig karakter og begrense bankens risiko.

SpareBank 1 SMN vurderer det slik at det ikke er grunnlag for å endre tapsestimatene på 450 – 500 millioner kroner for inneværende år som ble varslet ved fremleggelsen av første kvartal.

Gruppevise tapsnedskrivninger

Beregning av gruppevise tapsnedskrivninger gjøres med utgangspunkt i:

- Hendelser som har påvirket bankens portefølje (som gir migrering mellom risikoklassene etter innvilgelse)
- Hendelser som ennå ikke har påvirket porteføljen på grunn av at bankens kredittrisikomodeller ikke fanger effektene raskt nok opp (for eksempel vesentlige skift i makroøkonomiske forhold)

Gruppevise tapsnedskrivninger ble i første kvartal 2016 økt med 150 millioner kroner. Bakgrunnen for dette var at økt misligholdssannsynlighet og reduserte skipsverdier medfører større sannsynlighet for tap innenfor oljerelatert virksomhet som følge av en utfordrende markedssituasjonen. Økte individuelle tapsnedskrivninger i andre kvartal 2016 knyttet til denne sektoren gir grunnlag for å redusere avsetningen til gruppevise tapsnedskrivninger, og nedskrivningene er redusert med 110 millioner kroner i andre kvartal.

Samlede gruppevise tapsnedskrivninger er med dette 418 millioner kroner (296 millioner), som utgjør 0,32 prosent (0,24 prosent) av totale utlån. Gruppevise nedskrivninger fordeler seg med 97 millioner kroner på privatmarkedet og 321 millioner kroner på næringsliv. Av avsetningen på 321 millioner kroner på næringslivsporteføljen utgjør avsetning knyttet til oljerelatert virksomhet 139 millioner kroner. Resterende gruppevise tapsnedskrivninger på næringslivsporteføljen på 182 millioner kroner fordeler seg relativt jevnt på øvrige sektorer.

Forvaltningskapital 141 milliarder kroner

Konsernets forvaltningskapital per første halvår 2016 var 141,1 milliarder kroner (130,9 milliarder) og har økt med 10,2 milliarder tilsvarende 8 prosent siste 12 måneder. Økningen skyldes primært utlånsvekst og økt likviditetsbeholdning

Per første halvår 2016 er det solgt boliglån for 33,0 milliarder kroner (29,0 milliarder) til SpareBank 1 Boligkreditt samt næringslivslån for 1,8 milliarder til SpareBank 1 Næringskreditt (1,4 milliarder). Disse lånene fremkommer ikke som utlån i bankens balanse. Kommentarene som omhandler vekst i utlån inkluderer utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt.

God vekst i boliglån, tilnærmet nullvekst i utlån til bedrifter siste 12 måneder

(Fordelt i henhold til sektor – se note 5 og note 10).

Totale utlån har økt med 8,1 milliarder kroner (9,7 milliarder) tilsvarende 6,5 prosent (8,4 prosent) siste 12 måneder og var ved halvårsskiftet 132,6 milliarder (inkludert SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt). Veksten i første halvår isolert var 4,1 prosent (3,4 prosent).

Utlån til privatkunder økte med 7,9 milliarder kroner (6,0 milliarder) til 85,2 milliarder siste 12 måneder. Dette tilsvarer en vekst på 10,2 prosent (8,2 prosent). Veksten i første halvår var 5,5 prosent (4,3 prosent).

Vekst i utlån til næringslivskunder siste 12 måneder var 0,2 milliarder kroner (3,7 milliarder) tilsvarende 0,4 prosent (8,6 prosent). Samlede utlån til næringslivskunder utgjorde 47,4 milliarder kroner per første halvår 2016. Utlån til næringslivskunder økte i første halvår 2016 med 1,6 prosent (1,9 prosent).

Utlån til privatkunder utgjorde 64 prosent (62 prosent) av ordinære utlån til kunder per første halvår 2016.

Innskudd

Innskudd fra kunder økte med 0,8 milliarder kroner (6,8 milliarder) siste 12 måneder til 67,0 milliarder per første halvår 2016. Dette tilsvarer en vekst på 1,3 prosent (11,4 prosent). Innskuddsveksten i første halvår 2016 var 4,6 prosent (9,1 prosent).

Innskudd fra privatkunder økte med 1,5 milliarder kroner (1,4 milliarder) til 30,2 milliarder tilsvarende 5,3 prosent (9,1 prosent), og innskudd fra næringslivskunder ble redusert med 0,7 milliarder (vekst 4,4 milliarder) til 36,9 milliarder tilsvarende en nedgang på 1,8 prosent (vekst 13,3 prosent) siste 12 måneder. I første halvår økte innskuddene i Privatmarked og Næringsliv med henholdsvis 6,4 prosent (8,1 prosent) og 3,1 prosent (9,8 prosent).

Investeringsprodukter

Samlet kundeportefølje av investeringsprodukter utenfor bankens balanse var per første halvår 2016 på 8,2 milliarder kroner (7,5 milliarder), en økning på 9,1 prosent siste 12 måneder. Økningen er knyttet til verdiendring på underliggende verdipapirer og godt salg, særlig av aktiv forvaltningsprodukter.

Investeringsprodukter, kundeporteføljer (mill. kr)	1. halvår 16	1. halvår 15	Endring
Aksjefond	5.177	5.001	176
Spareforsikring	681	658	23
Aktiv forvaltning	2.371	1.886	485
Totalt	8.229	7.545	684

Forsikringsprodukter

Bankens forsikringsportefølje er økt med 5,5 prosent siste 12 måneder og samlet premievolum var 1.122 millioner kroner per 30. juni 2016 (1.158 millioner). Skadeforsikring er økt med 2,5 prosent, personforsikring med 10,9 prosent og tjenestepensjon med 9,6 prosent. Totale inntekter på bankens forsikringsportefølje passerte 120 millioner kroner i 2015 og det prognoseres med vekst også i 2016.

Forsikring, premievolum (mill. kr)	1. halvår 16	1. halvår 15	Endring
Skadeforsikring	731	713	18
Personforsikring	286	258	28
Tjenestepensjon	205	187	18
Totalt	1.222	1.158	64

Privatmarked

Samlede driftsinntekter ble 812 millioner kroner (821 millioner) hvor netto renteinntekter utgjorde 474 millioner kroner (473 millioner) og provisjonsinntektene 338 millioner kroner (348 millioner). Inntektene har økt som følge av økte utlån og bedre innskuddsmarginer, samt økte provisjonsinntekter fra betaling, sparing og forsikring. Samtidig har reduserte utlånsmarginer isolert sett redusert inntektene, og samlede inntekter ble redusert med 9 millioner kroner. Avkastning på anvendt kapital i privatmarkedssegmentet ble 13,3 prosent (17,0 prosent). Som anvendt kapital er regulatorisk kapital på 14,5 prosent benyttet, tilsvarende konsernets målsetting om ren kjernekapitaldekning innen 31. desember 2016.

Utlånsmarginen i første halvår 2016 ble 1,79 prosent (2,17 prosent), mens innskuddsmarginen ble 0,21 prosent (minus 0,25 prosent) (målt mot 3 måneders Nibor). Gjennomsnittlig 3 måneders Nibor er redusert med ca. 50 basispunkter siden starten av 2015.

Siste 12 måneder ble utlåns- og innskuddsvekst i privatmarkedet henholdsvis 9,8 prosent (7,7 prosent) og 4,5 prosent (5,7 prosent).

Det er gjennomgående lav risiko i utlån til privatkunder, og dette reflekteres i fortsatt svært lave tap. Det er ingen indikasjoner på økte taps- og misligholdsnivåer i bankens boliglånsportefølje. Låneporteføljen er sikret med pant i boligeiendom, og verdiutviklingen på boliger har vært tilfredsstillende i bankens markedsområde sett under ett.

Næringsliv

Driftsinntektene ble 594 millioner kroner (578 millioner) i første halvår 2016. Netto renteinntekter ble 492 millioner kroner (487 millioner) og provisjonsinntektene ble 103 millioner kroner (91 millioner) inklusive 6 millioner kroner (7 millioner) i inntekter på rente- og valutaforretninger. Driftsinntektene i næringslivssegmentet har økt i all hovedsak på grunn av økte innskuddsmarginer og økte garantiprovisjoner.

Samlede tap i næringslivsdivisjonen ble 275 millioner kroner (50 millioner kroner) hvorav individuelle nedskrivninger utgjorde 236 millioner kroner og gruppevisse nedskrivninger 39 millioner. Tapene er i all vesentlighet knyttet til krisen i olje og offshore.

Avkastning på anvendt kapital for næringslivssegmentet ble 2,4 prosent for første halvår 2016 (13,0 prosent). Som anvendt kapital i første halvår 2016 er regulatorisk kapital på 14,5 prosent benyttet, tilsvarende konsernets målsetting om ren kjernekapitaldekning innen 31. desember 2016.

Utlåns- og innskuddsmargin ble henholdsvis 2,63 prosent (2,71 prosent) og minus 0,17 prosent (minus 0,37 prosent) i første halvår.

Utlånene ble redusert med 1,7 prosent og innskudd med 0,1 prosent siste 12 måneder.

Datterselskaper

Samlet resultat i bankens datterselskaper i første halvår 2016 ble 147 millioner kroner (109 millioner) før skatt.

Resultat før skatt (mill. kr)	1. halvår 16	1. halvår 15	Endring
EiendomsMegler 1 Midt-Norge	43,3	29,2	14,1
SpareBank 1 Finans Midt-Norge	48,5	43,4	5,1
SpareBank 1 Regnskapshuset SMN	25,9	20,3	5,6
Allegro Kapitalforvaltning	4,4	1,3	3,0
SpareBank 1 SMN Invest	22,5	13,0	9,5
SpareBank 1 Markets (fra 2. kvartal 2015)	5,5	-	5,5
Andre selskaper	-3,4	1,5	-4,9
Sum	146,7	108,7	38,0

EiendomsMegler 1 Midt-Norge presterte sitt beste resultat noensinne i første halvår 2016. Selskapet er markedsleder i Trøndelag og Møre og Romsdal med en markedsandel på 40 prosent, og i Trondheim ca. 50 prosent. Selskapets resultat på 43,3 millioner kroner (29,2 millioner) i første halvår er meget bra og 14,1 millioner kroner bedre enn første halvår i 2015. Resultatet i andre kvartal ble som forventet betydelig bedre enn i første kvartal. Godt salg av særlig nye boligprosjekter forklarer mye av resultatforbedringen, samtidig som antall solgte boligenheter total også har økt. Antall solgte boligenheter var 3.846 i første halvår 2016 mot 3.615 første halvår 2015.

SpareBank 1 Finans Midt-Norge hadde et resultat på 48,5 millioner kroner i første halvår (43,4 millioner) og har positiv resultatutvikling som følge av økte inntekter spesielt fra billån. Selskapet har leasing- og billånsavtaler for til sammen 4,6 milliarder kroner, der leasingavtalene utgjør 2,2 milliarder kroner og billån 2,4 milliarder kroner.

Det har vært god vekst, og spesielt på billån hvor veksten siste 12 måneder har vært 40 prosent. SamSpar-bankene i SpareBank 1 hadde ved sist årsskifte en eierandel i SpareBank 1 Finans Midt-Norge på 27,9 prosent. Sparebanken Sogn og Fjordane gikk inn på eiersiden i januar 2016 med en eierandel på 7,5 prosent, noe som øker selskapets distribusjonskraft ytterligere. Etter dette eier SpareBank 1 SMN 64,6 prosent av aksjene i SpareBank 1 Finans Midt-Norge.

SpareBank 1 Regnskapshuset SMN oppnådde i første halvår 2016 et overskudd før skatt på 25,9 millioner kroner (20,3 millioner). SpareBank 1 Regnskapshuset SMN har en vekststrategi tuftet på oppkjøp av mindre regnskapskontorer. Selskapet har i 2016 kjøpt opp tre selskaper på Sunnmøre som er konsolidert inn ved halvårsskiftet.

Selskapet retter seg mot SMB-segmentet med en moderne distribusjonsmodell og et bredt tjenestespekter.

Allegro Kapitalforvaltning forvalter porteføljer for kunder primært i SpareBank 1 SMN og SamSpar-bankene. Bankene er selskapets distribusjonskanal. Resultat før skatt i selskapet ble i første halvår 2016 4,4 millioner kroner (1,3 millioner). Selskapet forvalter en portefølje på 5,9 milliarder kroner.

SpareBank 1 SMN Invest investerer i aksjer, hovedsakelig i regionale virksomheter. Selskapet hadde et overskudd i første halvår 2016 på 22,5 millioner kroner (13,0 millioner).

Verdiendringer og realisering av tap eller gevinster i selskapets samlede aksjebeholdning representerer 9,7 millioner kroner av resultatet. Selskapet har i tillegg eierinteresser i eiendomsselskapet Grilstad Marina og resultatandelen herfra var 12,8 millioner kroner i første halvår 2016.

SpareBank 1 Markets er datterselskap av SpareBank 1 SMN med eierandel 73,5 prosent. SpareBank 1 Markets har hovedkontor i Oslo og avdelinger i Trondheim og Ålesund. Det er 108 ansatte i selskapet.

SpareBank 1 Markets AS er et verdipapirforetak med komplett produktspekter. Selskapets ambisjon er å være et lønnsomt kapitalmarkedsmiljø som i samarbeid med eierbankene kan levere alle kapitalmarkedstjenester.

Selskapets resultat før skatt i første halvår 2016 ble 5,5 millioner kroner. Det har vært tilfredsstillende resultater innenfor alle forretningsområdene i selskapet. Underliggende drift er god for disse områdene, med en solid kundebase.

I SpareBank 1 SMNs markedsområde er selskapet det ledende kapitalmarkedsmiljøet. SpareBank 1 Markets har hovedfokus på kunder hvor selskapet selv har en sterk konkurranseposisjon alene eller i samspill med eierbankene.

Tilfredsstillende finansiering og god likviditet

Banken har en konservativ likviditetsstrategi. Strategien legger vekt på å ha likviditetsreserver som sikrer banken overlevelse i 12 måneder med ordinær drift og uten behov for ny ekstern finansiering.

Banken har likviditetsreserver på 27 milliarder kroner og er finansiert i 32 måneder med ordinær drift uten ny ekstern finansiering.

Finansdepartementet stiller krav til at alle kredittinstitusjoner skal ha tilstrekkelige likviditetsbuffer til å tåle perioder med begrenset tilgang på markedsfinansiering. Liquidity Coverage Ratio (LCR) måler størrelsen på bankenes likvide eiendeler i forhold til netto likviditetsutgang 30 dager frem i tid gitt en stressituasjon.

LCR var ekstra høy i halvårsskiftet grunnet forventning om sesongmessig store likviditetsutganger i tredje kvartal, og er beregnet til 149 prosent per 30. juni 2016. I tillegg har banken finansiert deler av refinansieringsbehovet for andre halvår på grunn av fare for stor usikkerhet i finansmarkedene. Banken tok i juni opp et nytt lån i Euromarkedet på 500 millioner euro med en løpetid på 5 år. Lånet ble godt mottatt og fikk en ordrebok på 1000 millioner euro fordelt på 150 investorer i Europa og Asia.

Banken har god diversifisering mellom ulike finansieringskilder og -produkter. Andelen av bankens samlede pengemarkedsfinansiering med over ett års løpetid var 87 prosent (83 prosent) ved halvårsskiftet.

Rating

Bankens rating hos Moody's og Fitch Ratings er henholdsvis A1 (outlook stable) og A- (outlook stable). Banken ble i mai 2015 oppgradert av Moody's i likhet med flere andre norske banker.

Soliditet

Ren kjernekapitaldekning per 30. juni 2016 ble 14,1 prosent (12,7 prosent). Endringen siste 12 måneder tilskrives:

- Ren kjernekapitaldekning har økt med 1,4 prosentpoeng til 14,1 prosent, og ren kjernekapital har økt med 1,3 milliarder kroner. Dette er i all hovedsak følger av tilbakeholdt overskudd
- Beregningsgrunnlaget uttrykt ved kapitalbehov har økt med 36 millioner kroner tilsvarende 0,5 prosent siste 12 måneder. Lav vekst i beregningsgrunnlaget skyldes i stor grad redusert kreditteksponering mot næringsliv i BN Bank

Per 30. juni 2016 er regulatoriske krav til ren kjernekapital på 11,5 prosent, inkludert kombinerte bufferkrav. Fra 30. juni 2016 er motsyklisk buffer økt til 1,5 prosent.

Styret i SpareBank 1 SMN gjør løpende vurderinger av kapitalsituasjonen og fremtidige kapitalkrav.

Finanstilsynet har meddelt en kapitalforventning på 14,5 prosent ren kjernekapital per 31. desember 2016. Dette ble behandlet i bankens styre i desember 2015 og nytt mål for ren kjernekapitaldekning på minimum 14,5 prosent per 31. desember 2016 ble vedtatt. Finanstilsynet vil ikke fastsette individuelle pilar 2 tillegg for SpareBank 1 SMN før gjennomføring av SREP (Supervisory Review and Evaluation Process) i 2016.

Styret i SpareBank 1 SMN legger til grunn at gjennomføring av bankens kapitalplan vil sikre at banken når de kapitalkrav markedet forventer og myndighetene setter uten gjennomføring av emisjon.

Følgende tiltak er de vesentligste i konsernets kapitalplan:

- Fortsatt god bankdrift gjennom effektivisering og prioritering av lønnsomme segmenter
- Moderat vekst i bankens balansekrevene virksomheter, med prioritering av utlån til husholdninger
- Nedbygging av næringsseidomsporteføljen i BN Bank. Ved utgangen av andre kvartal 2016 er porteføljen redusert med 36 prosent siden 30. juni 2015

Bankens egenkapitalbevis (MING)

Bokført verdi per egenkapitalbevis per 30. juni 2016 var 69,18 kroner (64,18 kroner), og resultatet per egenkapitalbevis ble 3,71 kroner (4,31 kroner).

Per 30. juni 2016 var kursen 46,70 kroner (65,50 kroner), og det er i 2016 utbetalt et utbytte for 2015 på 2,25 kroner per bevis (2,25 kroner).

Pris/Inntjening ble 6,30 (7,60) og Pris/Bok 0,68 (1,02) per 30. juni 2016.

Risikoforhold

Konsernets problemlån har økt betydelig, og det er foretatt individuelle nedskrivninger på tre offshore engasjement. Lån til oljerelatert virksomhet utgjør per 30. juni 2016 4,1 prosent av konsernets samlede utlån. Kredittkvaliteten i bankens øvrige utlånsportefølje er tilfredsstillende, og med unntak av oljerelatert virksomhet foreligger det ingen konsentrasjoner i misligholdte og tapsutsatte engasjement.

Banken legger til grunn fallende vekstrate i BNP som følge av reduserte oljeinvesteringer. En svakere norsk krone har virket positivt for norsk eksportnæring, og vil delvis motvirke noe av disse effektene. Banken forventer lav vekst i utlån til midtnorsk næringsliv fremover som følge av begrenset investeringsnivå.

Reallønnsveksten vil være lav, men med et vedvarende lavt rentenivå vurderer banken at tapsrisiko i bankens privatmarkedsportefølje vil være lav. Usikkerheten er først og fremst knyttet til arbeidsledighetsutviklingen. Banken forventer en viss økning i arbeidsledigheten, men legger til grunn at arbeidsledigheten vil være relativt moderat i bankens markedsområder sett under ett.

Kredittetterspørselen fra norske husholdninger har blitt noe redusert, men er fortsatt høyere enn lønnsveksten og vil i stor grad påvirkes av utviklingen i boligprisene. Banken forventer at tap på boliglån fortsatt vil være lave. Dersom boligprisene stagnerer, eller faller, vil det være en risiko for at husholdningenes sparerate øker, noe som vil gi redusert omsetning for deler av norsk næringsliv.

Bankens resultater påvirkes direkte og indirekte av svingningene i verdipapirmarkedene. Den indirekte effekten skyldes i all hovedsak bankens eierandel i SpareBank 1 Gruppen, hvor både forsikringsvirksomheten og fondsforvaltningsaktivitetene påvirkes av svingningene.

Banken er også eksponert for risiko knyttet til tilgang på ekstern finansiering. Dette reflekteres i bankens konservative likviditetsstrategi (se forøvrig avsnittet foran om finansiering og likviditet).

Utsikter fremover

Styret er tilfreds med utviklingen i konsernet. En egenkapitalavkastning på 10,9 prosent på tross av betydelig økte utlånstap vitner om en robust bank. Konsernet opplever vekst og styrket soliditet. Det er fremgang i samtlige av konsernets forretningsområder.

Styret konstaterer at arbeidet med restrukturering av olje og offshore utvikler seg positivt og er tilfreds med at resultatene av dette arbeidet så langt. Det er fortsatt få tegn som tyder på at utfordringene innenfor oljereelatert virksomhet i nevneverdig grad har smittet over til økonomien i bankens markedsområde for øvrig. Styret opprettholder sin forventning om at samlede tap på utlån for hele 2016 vil bli i området 450 til 500 millioner kroner.

Styret er tilfreds med utviklingen i bankens rene kjernekapital og legger til grunn at målet om 14,5 prosent innen 31.12.2016 vil bli nådd med de virkemidlene som fremgår av bankens kapitalplan.

Styret forventer at 2016 skal bli et godt år for SpareBank 1 SMN.

Trondheim, 11. august 2016
Styret i SpareBank 1 SMN

Kjell Bjordal
Styrets leder

Bård Benum
Nestleder

Paul E. Hjelm-Hansen

Aud Skrudland

Morten Loktu

Janne Thyø Thomsen

Arnhild Holstad

Erik Gunnes
Ansatterrepresentant

Oddny Lysberg
Ansatterrepresentant

Finn Haugan
Konsernsjef

Resultatregnskap

Morbank

Konsern

2015	2.kv.15	2.kv.16	1. halvår 15	1. halvår 16	(mill. kr)	Note	1. halvår 16	1. halvår 15	2.kv.16	2.kv.15	2015
3.865	980	849	1.987	1.714	Renteinntekter		1.806	2.011	896	992	4.031
2.161	553	424	1.133	866	Rentekostnader		864	1.077	424	525	2.159
1.703	427	424	854	848	Netto renteinntekter	10	942	934	472	467	1.872
1.005	245	247	492	482	Provisjonsinntekter		626	619	331	313	1.245
103	23	23	47	41	Provisjonskostnader		64	59	36	32	135
220	192	9	202	17	Andre driftsinntekter		287	230	154	132	435
1.123	415	233	648	458	Netto provisjons- og andre inntekter		849	790	448	413	1.545
471	361	551	466	580	Utbytte		74	22	73	22	25
-	-	-	-	-	Netto resultat fra eierinteresser	3	246	248	127	120	448
-125	-74	26	-7	63	Netto resultat fra finansielle instrumenter	3	124	92	71	23	-14
346	288	577	459	643	Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser		443	362	271	165	459
3.172	1.129	1.234	1.961	1.948	Sum inntekter		2.234	2.086	1.191	1.044	3.876
588	141	152	301	300	Personalkostnader		613	550	318	283	1.093
629	158	161	305	304	Andre driftskostnader		403	399	209	213	838
1.217	299	314	606	603	Sum driftskostnader	11	1.016	950	528	496	1.931
1.955	830	921	1.355	1.345	Resultat før tap		1.217	1.137	664	548	1.945
159	32	113	52	281	Tap på utlån, garantier m.v.	2,6,7	287	56	118	35	169
1.796	798	807	1.302	1.064	Resultat før skatt	3	930	1.080	546	513	1.776
325	70	63	185	126	Skattekostnad		157	209	85	83	370
-	-	-	-	-	Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	2,3	-2	-1	-1	-0	-1
1.471	728	745	1.117	938	Periodens resultat		771	871	460	430	1.406
					Kontrollerende eierinteressers andel av periodens resultat		752	866	449	427	1.410
					Ikke-kontrollerende eierinteressers andel av periodens resultat		19	5	11	3	-4
					Resultat per egenkapitalbevis		3,80	4,34	2,27	2,14	7,00
					Utvannet resultat pr egenkapitalbevis		3,71	4,31	2,21	2,13	7,02

Utvidet resultatregnskap

Morbank					Konsern					
2015	2.kv.15	2.kv.16	1. halvår 15	1. halvår 16	(mill. kr)	1. halvår 16	1. halvår 15	2.kv.16	2.kv.15	2015
1.471	728	745	1.117	938	Periodens resultat	771	871	460	430	1.406
					Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat					
109	-	-	-	-	Aktuarielle gevinster og tap pensjoner	-	-	-	-	115
-27	-	-	-	-	Skatt på estimatavvik pensjon	-	-	-	-	-28
-	-	-	-	-	Andre inntekter og kostnader tilknyttede og felleskontrollerte foretak	-23	29	-23	-	36
82	-	-	-	-	Sum	-23	29	-23	-	123
					Poster som vil bli reklassifisert til resultat					
75	-	-52	-	-52	Endring i virkelig verdi for investeringer tilgjengelig for salg	-52	-	-52	-	78
-	-	-	-	-	Andre inntekter og kostnader tilknyttede og felleskontrollerte foretak	-17	1	-2	-	1
-1	-	-	-	-	Skatt	-	-	-	-	-1
74	-	-52	-	-52	Sum	-69	1	-55	-	78
1.627	728	692	1.117	886	Totalresultat	679	901	382	430	1.607
					Kontrollende eierinteressers andel av periodens totalresultat	661	896	372	427	1.611
					Ikke-kontrollerende eierinteressers andel av periodens totalresultat	19	5	11	3	-4

Balanse

Morbank				Konsern		
31.12.15	30.6.15	30.6.16 (mill. kr)	Note	30.6.16	30.6.15	31.12.15
3.270	3.895	1.200		1.200	3.895	3.270
5.883	5.573	9.918		6.013	2.520	2.407
89.596	90.131	92.724	5	96.960	93.715	93.415
15.752	15.082	19.939	15	19.862	15.082	15.752
7.606	5.884	7.005	15	6.927	5.851	7.524
337	258	232	2,15	1.464	1.346	1.485
3.624	3.294	3.672		5.524	5.024	5.522
2.927	2.853	3.005		-	-	-
222	222	330	2	217	15	16
466	463	473		583	552	562
411	1.234	734	12	2.395	2.889	1.962
130.095	128.890	139.231	Eiendeler	141.145	130.888	131.914
8.155	8.684	10.212		10.227	8.684	8.155
65.091	66.740	68.026	9	67.031	66.186	64.090
35.154	33.146	38.137	14	38.137	33.146	35.154
5.366	4.564	5.831	15	5.924	4.610	5.414
868	887	937	13	1.772	1.690	1.734
-	-	-	2	16	0	0
3.463	3.380	3.536	14	3.579	3.380	3.463
118.097	117.401	126.680	Sum gjeld	126.685	117.697	118.010
2.597	2.597	2.597		2.597	2.597	2.597
-0	-0	-0		-7	-0	-21
895	895	895		895	895	895
3.790	3.122	3.790		3.783	3.122	3.790
292	-	-		-	-	292
40	-	-		-	-	40
4.105	3.619	4.105		4.105	3.619	4.105
279	139	221		233	148	290
-	-	5		1.681	1.639	1.597
-	1.117	938		771	871	-
				403	301	318
11.998	11.489	12.552	Sum egenkapital	14.460	13.191	13.904
130.095	128.890	139.231	Gjeld og egenkapital	141.145	130.888	131.914

Kontantstrømoppstilling

Morbank				Konsern		
2015	1. halvår 15	1. halvår 16	(mill. kr)	1. halvår 16	1. halvår 15	2015
1.471	1.117	938	Periodens resultat etter skatt	771	871	1.406
70	20	21	Av- og nedskrivninger	48	51	104
159	52	281	Tap på utlån/garantier	287	56	169
1.700	1.189	1.240	Tilført fra årets virksomhet	1.107	978	1.678
224	1.124	308	Reduksjon/(økning) øvrige fordringer	45	590	-190
-782	-1.647	534	Økning/(reduksjon) annen kortsiktig gjeld	580	-1.047	-112
-3.277	-3.705	-3.408	Reduksjon/(økning) utlån	-3.832	-3.660	-3.472
-1.520	-1.209	-4.034	Reduksjon/(økning) utlån kredittinstitusjoner	-3.606	-1.231	-1.118
3.889	5.537	2.935	Økning/(reduksjon) innskudd kunder	2.941	5.506	3.410
-968	-439	2.058	Økning/(reduksjon) innskudd kredittinst.	2.073	-439	-968
-1.575	-905	-4.187	Reduksjon/(økning) sertifikater og obligasjoner	-4.110	-905	-1.575
-2.311	-55	-4.555	A) Netto likviditetsendring fra virksomhet	-4.803	-208	-2.349
-61	-10	-58	Investering i varige driftsmidler	17	-21	-50
-821	-418	-234	Reduksjon/(økning) tilknyttede- og konsernselskaper	-89	155	-98
-6	-1	52	Reduksjon/(økning) aksjer og eierinteresser	38	-410	-702
-887	-428	-240	B) Netto likviditetsendring investeringer	-34	-275	-849
93	10	73	Økning/(reduksjon) i ansvarlig lånekapital	116	10	93
-1	0	0	Innbetalinger knyttet til egenkapitalbevis	0	0	-1
-292	-292	-292	Utbetalt utbytte	-292	-292	-292
-160	-160	-40	Besluttet gaveutdeling	-40	-160	-160
2.153	145	2.983	Økning/(reduksjon) annen langsiktig gjeld	2.983	145	2.153
1.792	-298	2.724	C) Netto likviditetsendringer finansiering	2.766	-298	1.792
-1.405	-781	-2.071	A) + B) + C) Netto endringer i likvider i perioden	-2.071	-781	-1.405
4.676	4.676	3.270	Likviditetsbeholdning per 1.1	3.270	4.676	4.676
3.270	3.895	1.200	Likviditetsbeholdning per utgangen av perioden	1.200	3.895	3.270
-1.405	-781	-2.071	Endring i likviditetsbeholdning	-2.071	-781	-1.405

Endring i egenkapital

Morbank (mill. kr)	Innskutt egenkapital		Opptjent egenkapital						
	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Grunnfonds- kapital	Utjevnings- fond	Utbytte	Gaver	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 1.1.15	2.597	895	3.619	3.122	292	160	139	-	10.824
Periodens resultat	-	-	457	616	292	40	66	-	1.471
Utvidede resultatposter									
Urealiserte verdier aksjer	-	-	-	-	-	-	74	-	74
Tilgjengelig for salg	-	-	29	53	-	-	-	-	82
Estimatavvik pensjoner	-	-	29	53	-	-	74	-	156
Sum utvidede resultatposter	-	-	29	53	-	-	74	-	156
Totalresultat for perioden	-	-	486	669	292	40	140	-	1.627
Transaksjoner med eierne									
Utbetalt utbytte for 2014	-	-	-	-	-292	-	-	-	-292
Besluttet utbetalt til gaveformål	-	-	-	-	-	-160	-	-	-160
Kjøp og salg egne egenkapitalbevis	-	-	-	-1	-	-	-	-	-1
Sum transaksjoner med eierne	-	-	-	-1	-292	-160	-	-	-453
Egenkapital per 31.12.15	2.597	895	4.105	3.790	292	40	279	-	11.998
Egenkapital per 1.1.16	2.597	895	4.105	3.790	292	40	279	-	11.998
Periodens resultat	-	-	-	-	-	-	-	938	938
Utvidede resultatposter									
Urealiserte verdier aksjer	-	-	-	-	-	-	-57	5	-52
Tilgjengelig for salg	-	-	-	-	-	-	-57	5	-52
Sum utvidede resultatposter	-	-	-	-	-	-	-57	5	-52
Totalresultat for perioden	-	-	-	-	-	-	-57	943	886
Transaksjoner med eierne									
Utbetalt utbytte for 2015	-	-	-	-	-292	-	-	-	-292
Besluttet utbetalt til gaveformål	-	-	-	-	-	-40	-	-	-40
Kjøp og salg egne egenkapitalbevis	0	-	-	0	-	-	-	-	0
Sum transaksjoner med eierne	0	-	-	0	-292	-40	-	-	-332
Egenkapital per 30.6.16	2.597	895	4.105	3.790	-	-	221	943	12.552

Konsern	Kontrollerende eierinteresser									
	Innskutt egenkapital		Opptjent egenkapital							
(mill. kr)	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Grunnfonds- kapital	Utjevnings- fond	Utbytte	Gaver	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Ikke- kontrollerende eierinteresser	Sum egenkapital
Egenkapital per 1.1.15	2.597	895	3.619	3.122	292	160	148	1.620	72	12.524
Periodens resultat	-	-	457	616	292	40	66	-61	-4	1.406
Utvidede resultatposter										
Andre inntekter og kostnader tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-	37	-	37
Urealiserte verdier aksjer Tilgjengelig for salg	-	-	-	-	-	-	77	-	-	77
Estimatavvik pensjoner	-	-	29	53	-	-	-	4	1	87
Sum utvidede resultatposter	-	-	29	53	-	-	77	41	1	201
Totalresultat for perioden	-	-	486	669	292	40	142	-20	-3	1.607
Transaksjoner med eierne										
Utbetalt utbytte for 2014	-	-	-	-	-292	-	-	-	-	-292
Besluttet utbetalt til gaveformål	-	-	-	-	-	-160	-	-	-	-160
Kjøp og salg av egne egenkapitalbevis	-	-	-	-1	-	-	-	-	-	-1
Andre egenkapitalføringer	-	-	-	-	-	-	-	4	-	4
Andre transaksjoner tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-	-3	-	-3
Egne egenkapitalbevis i SB1 Markets*)	-21	-	-	-	-	-	-	-5	-	-25
Endring ikke-kontrollerende eierinteresser	-	-	-	-	-	-	-	-	249	249
Sum transaksjoner med eierne	-21	-	-	-1	-292	-160	-	-3	249	-227
Egenkapital per 31.12.15	2.576	895	4.105	3.790	292	40	290	1.597	318	13.904

*) Beholdning av egne egenkapitalbevis som ledd i SpareBank i Markets' tradingaktivitet

(mill. kr)	Kontrollerende eierinteresser									
	Innskutt egenkapital		Opptjent egenkapital							
	Eierandels- kapital	Overkurs- fond	Grunnfonds- kapital	Utjevnings- fond	Utbytte	Gaver	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Ikke- kontrollerende eierinteresser	Sum
Egenkapital per 1.1.16	2.576	895	4.105	3.790	292	40	290	1.597	318	13.904
Periodens resultat	-	-	-	-	-	-	-	752	19	771
Utvidede resultatposter										
Andre inntekter og kostnader tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-	-40	-	-40
Urealiserte verdier aksjer Tilgjengelig for salg	-	-	-	-	-	-	-57	5	-	-52
Sum utvidede resultatposter	-	-	-	-	-	-	-57	-35	-	-92
Totalresultat for perioden	-	-	-	-	-	-	-57	718	19	679
Transaksjoner med eierne										
Utbetalt utbytte for 2015	-	-	-	-	-292	-	-	-	-	-292
Besluttet utbetalt til gaveformål	-	-	-	-	-	-40	-	-	-	-40
Kjøp og salg av egne egenkapitalbevis	0	-	-	0	-	-	-	-	-	0
Andre egenkapitalføringer	-	-	-	-	-	-	-	-0	-	-0
Andre transaksjoner tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet	-	-	-	-	-	-	-	139	-	139
Egne egenkapitalbevis i SB1 Markets*)	13	-	-	-7	-	-	-	-2	-	4
Endring ikke-kontrollerende eierinteresser	-	-	-	-	-	-	-	-	66	66
Sum transaksjoner med eierne	13	-	-	-7	-292	-40	-	137	66	-123
Egenkapital per 30.6.16	2.589	895	4.105	3.783	-	-	233	2.452	403	14.460

*) Beholdning av egne egenkapitalbevis som ledd i SpareBank i Markets' tradingaktivitet

Noter

Innholdsfortegnelse

Note 1 - Regnskapsprinsipper	25
Note 2 - Viktige regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger	26
Note 3 - Segmentrapportering	28
Note 4 - Kapitaldekning	30
Note 5 - Utlån til kunder fordelt på sektor og næring	32
Note 6 - Tap på utlån og garantier	33
Note 7 - Nedskrivning på utlån og garantier	34
Note 8 - Misligholdte og tapsutsatte engasjement	35
Note 9 - Innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring	36
Note 10 - Netto renteinntekter	37
Note 11 - Andre driftskostnader	38
Note 12 - Øvrige eiendeler	39
Note 13 - Annen gjeld	40
Note 14 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital	41
Note 15 - Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter	42
Note 16 - Finansielle instrumenter og motregning	44
Note 17 - Likviditetsrisiko	45

Note 1 - Regnskapsprinsipper

SpareBank 1 SMN avlegger kvartalsregnskapet i samsvar med børsforskrift, børsregler og International Financial Reporting Standards (IFRS), godkjent av EU, herunder IAS 34 om delårsrapportering. Kvartalsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2015. Konsernet har i denne kvartalsrapporten benyttet de samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som i siste årsregnskap.

Note 2 - Viktige regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimer, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelsen av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. I fjorårets årsregnskap er det redegjort nærmere for vesentlige estimer og forutsetninger i note 3 Kritiske estimer og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper.

Sikringsfondsavgift

Det har vært en diskusjon etter innføring av standarden, om den årlige avgiften til Bankenes Sikringsfond for 2015 og 2016 skulle vært kostnadsført i sin helhet første kvartal. Avgiften til Bankenes Sikringsfond ilegges normalt på bakgrunn av gjennomsnittlig garanterte innskudd og gjennomsnittlig beregningsgrunnlag for tidligere kvartaler. Det er ikke regulert hvorvidt en uttreden fra ordningen vil medføre tilbakebetaling av for mye innbetalt avgift. Praksis har vært en pro-rata belastning ved innmelding. Praksis og hensynet til likebehandling tilsier pro-rata også ved utmelding. Finansdepartementet vil beslutte dette ved enkeltvedtak. Dette har betydning for når avgiften skal innregnes i regnskapet. Finanstilsynet har i rundskrivet "Finanstilsynets kontroll med finansiell rapportering i 2015" 19.11.2015 konkludert med at sikringsfondsavgiften må kostnadsføres i sin helhet første kvartal hvert år og forventer at bankene endrer praksis fra første kvartal 2016. Finansdepartementet ba i april 2016 Finanstilsynet om å utarbeide utkast til forskriftsendring som ville gi bankene rett til refusjon av avgiften for den del av det aktuelle året banken ikke er medlem av sikringsfondet.

Finanstilsynet har nå utarbeidet høringsnotat og utkast til forskriftsendringer om utmåling av avgift ved uttreden fra sikringsordningen. SpareBank 1 SMN har i 2016 videreført tidligere praksis ved at avgiften periodiseres månedlig.

Kostnaden utgjorde 29 millioner kroner i første halvår 2016 mot 29 millioner kroner i første halvår 2015. Dersom avgiften til Bankenes Sikringsfond hadde blitt kostnadsført i sin helhet første kvartal 2016 hadde dette økt rentekostnaden med 29 millioner kroner i første halvår 2016 mot 25 millioner kroner i første halvår 2015.

Pensjoner

Konsernet har ikke innhentet ny pensjonsberegning per 30. juni da det ikke er identifisert forhold som vesentlig endrer pensjonsforpliktelsen. For ytterligere beskrivelse av de ulike pensjonsordningene, se note 24 Pensjon i årsrapporten for 2015.

Selskaper holdt for salg

SpareBank 1 SMNs strategi er at eierskap som følge av misligholdte engasjementer i utgangspunktet skal ha kort varighet, normalt ikke lengre enn ett år. Investeringene bokføres til virkelig verdi i morbankens regnskap, og klassifiseres som holdt for salg.

Eiendeler og gjeld relatert til selskapet Brannstasjonen SMN AS er klassifisert som holdt for salg fra første kvartal 2016 basert på konsernledelsen og styrets godkjenning av salget av selskapet, samt at prosessen nå er kommet så langt at det er høyst sannsynlig at salget vil være gjennomført innen 12 måneder. Brannstasjonen SMN AS ble stiftet i 2012 etter at SpareBank 1 SMN kjøpte Kongensgt 2 som tidligere var brannstasjon. Formålet med kjøpet var å utvikle eiendommen til eget bruk da det på dette tidspunktet var plassbehov drevet av vekststrategi og etablering av kredittkortselskapet samt behov for å integrere SpareBank 1 Regnskapshuset SMN i bankens hovedkontor. I ettertid har det vist seg at plassbehovet likevel ikke er tilstede som følge av at digitalisering gir betydelige effektiviseringsgevinster på sikt.

2016 Q2 (mill. kr)	Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Kostnader	Selskapets resultat	Eierandel
Mavi XV AS konsern	15	0	0	0	-0	100 %
Brannstasjonen SMN AS	202	16	-	-1	-1	100 %
Sum Holdt for salg	217	16	0	-1	-1	-

Urealisert gevinst i Visa Norge FLI som følge av Salg av Visa Europa til Visa Inc

Den andre november 2015 ble det offentliggjort en avtale mellom Visa Europe Ltd. og Visa Inc. der Visa Inc. kjøper samtlige aksjer i Visa Europa. Transaksjonen består av et kontantvederlag på EUR 11,5 milliarder, konvertible preferanseaksjer på tidspunktet for annonsering estimert til EUR 5,0 milliarder, og et kontantvederlag på inntil EUR 4,7 milliarder, som utbetales fire år etter gjennomføring av Transaksjonen.

I forhold til den opprinnelige avtalen fra andre november 2015 har Visa Inc og Visa Europe Ltd inngått tilleggsavtale der det betingede vederlaget bortfaller og partene har blitt enige om at det i stedet skal utbetales et tilleggsvederlag på € 1,12 mrd inkludert renter som skal utbetales tre år etter closing.

SpareBank1 SMN er medlem av foreningen Visa Norge FLI («Visa Norge»), som er aksjonær i Visa Europe Ltd. I eiermøte i Visa Norge FLI 28. juni 2016 ble det vedtatt allokeringsmodell for utdeling av vederlag til deltakerne og overføringen av kontantvederlaget ble gjennomført umiddelbart etter møtet. Vedtaket fastsatte også at fordelingsnøkkelen som skal benyttes for senere utbetalinger knyttet til transaksjonen (tilleggsvederlag og aksjer) skal være den samme.

SpareBank1 SMN har foretatt grundige vurderinger av den regnskapsmessige håndteringen av transaksjonen, herunder vurderinger av likviditet i forventet tildelte preferanseaksjer, aksjekursrisiko, valutarisiko og skatterisiko i transaksjonen. Eierinteressen i Visa Norge FLI er vurdert å være en finansiell eiendel og klassifisert i kategorien tilgjengelig for salg.

Etter IAS 39.46 skal eiendeler som er klassifisert som tilgjengelig for salg regnskapsføres til virkelig verdi så lenge virkelig verdi kan måles pålitelig.

SpareBank1 SMN har mottatt kontantvederlag på 63 millioner i andre kvartal 2016. Dette er inntektsført som utbytte i ordinært resultat. Samtidig er det reversert 52 millioner av tidligere innregnet urealisert verdiendring på Visa Norge FLI mot andre inntekter og kostnader (OCI).

Note 3 - Segmentrapportering

For datterselskapene oppgis tall fra de respektive selskapsregnskapene, mens for tilknyttede og felleskontrollerte selskaper som tas inn etter egenkapitalmetoden oppgis konsernets resultatandel etter skatt samt bokført verdi av investeringen på konsernnivå.

Konsern 30. juni 2016

Resultatregnskap (mill. kr)	Privat- marked	Næring- liv	SB1 Markets	SB1 Finans EM1	SB 1 Regnskaps- huset SMN	SB 1 Regnskaps- huset SMN	SB1 Gruppen	BN Bank	Øvrige/elim	Total
Netto renteinntekter	449	471	-4	2	88	-0	-	-	-64	942
Renter av anvendt kapital	25	20	-	-	-	-	-	-	-46	-
Sum renteinntekter	474	492	-4	2	88	-0	-	-	-110	942
Netto provisjons- og andre inntekter	338	97	108	216	-5	126	-	-	-30	849
Netto avkastning på finansielle investeringer **)	0	6	33	-	-	-	141	51	211	441
Sum inntekter	812	594	136	217	83	126	141	51	71	2.232
Sum driftskostnader	401	182	129	174	29	100	-	-	2	1.016
Resultat før tap	412	412	7	43	54	26	141	51	71	1.217
Tap på utlån, garantier m.v.	7	274	2	-	6	-	-	-	-1	287
Resultat før skatt inkl. res. virksomhet holdt for salg	405	138	5	43	48	26	141	51	71	928
EK avkastning *)	13,3 %	2,4 %								10,9 %
Balanse										
Utlån til kunder	89.299	37.454	-	-	4.933	-	-	-	896	132.583
Herav solgt Boligkreditt og Næringskreditt	-33.044	-1.749	-	-	-	-	-	-	-	-34.793
Individuell nedskrivning utlån	-23	-379	-	-	-8	-	-	-	-2	-412
Gruppenedskrivning utlån	-95	-304	-	-	-19	-	-	-	1	-418
Andre eiendeler	213	7	1.604	296	13	220	1.508	1.153	39.172	44.185
Sum eiendeler	56.349	35.029	1.604	296	4.919	220	1.508	1.153	40.066	141.145
Innskudd fra og gjeld til kunder	35.457	31.511	-	-	-	-	-	-	63	67.031
Annen gjeld og egenkapital	20.892	3.519	1.604	296	4.919	220	1.508	1.153	40.003	74.114
Sum egenkapital og gjeld	56.349	35.029	1.604	296	4.919	220	1.508	1.153	40.066	141.145

Konsern 30. juni 2015

	Privat- marked	Nærings- liv	SB1 Markets	SB 1 Finans EM1	SB1 Regnskaps- huset SMN	SB1 Gruppen	BN Bank	BN Øvrige/elim	Total
Resultatregnskap (mill. kr)									
Netto renteinntekter	442	450	-1	1	73	-0	-	-32	934
Renter av anvendt kapital	31	37	-	-	-	-	-	-68	-
Sum renteinntekter	473	487	-1	1	73	-0	-	-100	934
Netto provisjons- og andre inntekter	348	84	23	191	0	117	-	26	790
Netto avkastning på finansielle investeringer **)	0	7	26	-	-	-	128	166	362
Sum inntekter	821	578	49	193	73	117	128	35	2.086
Sum driftskostnader	370	175	59	164	27	97	-	58	950
Resultat før tap	451	403	-10	29	46	20	128	35	1.137
Tap på utlån, garantier m.v.	3	49	-	-	3	-	-	1	56
Resultat før skatt inkl. res. virksomhet holdt for salg	448	354	-10	29	43	20	128	33	1.080
EK avkastning *)	17,0 %	13,0 %							13,7 %
Balanse									
Utlån til kunder	81.352	38.090	-	-	3.937	-	-	1.140	124.519
Herav solgt Boligkreditt og Næringskreditt	-29.057	-1.283	-	-	-	-	-	-1	-30.340
Individuell nedskrivning utlån	-22	-136	-	-	-8	-	-	-2	-168
Gruppenedskrivning utlån	-90	-188	-	-	-17	-	-	-0	-296
Andre eiendeler	171	8	1.471	264	18	144	1.381	32.570	37.174
Sum eiendeler	52.353	36.490	1.471	264	3.930	144	1.381	33.707	130.888
Innskudd fra og gjeld til kunder	33.915	31.552	-	-	-	-	-	719	66.186
Annen gjeld og egenkapital	18.438	4.939	1.471	264	3.930	144	1.381	32.988	64.702
Sum egenkapital og gjeld	52.353	36.490	1.471	264	3.930	144	1.381	33.707	130.888
*) Fra og med tredje kvartal 2014 er regulatorisk kapital lagt til grunn ved beregning av anvendt kapital i PM og Næringsliv. Denne kapitalen er oppgrosset til 14,5 prosent for å være i tråd med bankens kapitalplan									
** Spesifikasjon av netto avkastning på finansielle eiendeler inkl. holdt for salg (mill. kr)							1. halvår 16	1. halvår 15	
Kursgevinst/utbytte på aksjer							65	70	
Obligasjoner og derivater							78	-21	
Valuta- og renteforretninger Markets							54	64	
Sum verdiendringer finansielle eiendeler							197	114	
SpareBank 1 Gruppen							141	128	
SpareBank 1 Boligkreditt							22	50	
SpareBank 1 Næringskreditt							15	15	
BN Bank							51	35	
SpareBank 1 Kredittkort							14	10	
Selskaper eid av SpareBank 1 SMN Invest							13	13	
Andre selskaper							-11	-2	
Sum avkastning på eierinteresser							244	249	
Sum							441	362	

Note 4 - Kapitaldekning

SpareBank 1 SMN benytter interne målemetoder (Internal Rating Based Approach) for kredittrisiko. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer. Fra 31. mars 2015 har banken fått tillatelse til å benytte Avansert IRB for de foretakporteføljene som tidligere ble rapportert etter grunnleggende IRB-metode.

Per 30. juni 2016 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 prosent, systemrisikobuffer 3,0 prosent og motsyklisk buffer 1,5 prosent. Disse kravene er i tillegg til kravet om ren kjernekapital på 4,5 prosent, slik at samlet minstekrav til ren kjernekapital er 11,5 prosent. Motsyklisk buffer økte fra 1,0 prosent til 1,5 prosent med virkning fra 30. juni 2016.

I forbindelse med endrede krav til betingelsene for fondsobligasjoner, vil de fondsobligasjonene som ikke tilfredsstiller de nye kravene over tid ikke kunne telle med som øvrig kjernekapital. Obligasjonene vil være gjenstand for en nedtrapping med 40 prosent i 2016 og 10 prosent deretter. SpareBank 1 SMN hadde per 30. juni 2016 450 millioner kroner i fondsobligasjoner som vil være gjenstand for nedtrapping. Finanstilsynet kan kreve at fondsobligasjonene skrives ned proporsjonalt med egenkapitalen dersom bankens rene kjernekapitaldekning faller under 5,125 prosent.

Morbanken beregner kapitalkrav vedrørende operasjonell risiko etter sjablongmetoden. Datterselskaper beregnes etter basismetoden.

Morbank				Konsern		
31.12.15	30.6.15	30.6.16	(mill. kr)	30.6.16	30.6.15	31.12.15
2.597	2.597	2.597	Eierandelskapital	2.597	2.597	2.597
-0	-0	-0	Egenbeholdning eierandelskapital	-7	-0	-21
895	895	895	Overkursfond	895	895	895
3.790	3.122	3.790	Utjevningsfond	3.783	3.122	3.790
4.105	3.619	4.105	Grunnfondskapital	4.105	3.619	4.105
292	-	-	- Avsatt utbytte	-	-	292
40	-	-	- Avsatt gaver	-	-	40
279	139	221	Fond for urealiserte gevinster	233	148	290
-	-	5	Annen egenkapital	1.681	1.639	1.597
-	-	-	- Ikke-kontrollerende eierinteresser	403	301	318
-	1.117	938	Periodens resultat	771	871	-
11.998	11.489	12.552	Sum balanseført egenkapital	14.460	13.191	13.904
-447	-447	-473	Utsatt skattefordel, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-715	-664	-662
-	-	-	- Andel av fond for urealiserte gevinster i tilknyttede selskap	169	120	264
-332	-	-	- Fradrag for avsatt utbytte og gaver	-	-	-332
-	-	-	- Ikke-kontrollerende eierinteresser bokført i annen egenkapital	-403	-301	-318
-	-	-	- Ikke-kontrollernde eierinteresser som kan medregnes i ren kjernekapital	203	47	132
-93	-4	-93	Overfinansiering pensjonsforpliktelse	-94	-	-43
-	-1.117	-938	Periodens resultat	-771	-871	-
-	882	707	Delårsresultat som inngår i kjernekapitalen (73 prosent etter skatt av konsernresultat)	540	636	-
-33	-30	-36	Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-58	-43	-55
-164	-240	-124	Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-187	-318	-239
-	-	-	Direkte, indirekte og syntetiske investeringer i selskaper i finansiell sektor	-389	-355	-458
10.928	10.533	11.594	Sum ren kjernekapital	12.757	11.443	12.192
950	950	950	Hybridkapital	1.362	1.217	1.310
495	491	493	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser	493	491	495
-	-	-	Direkte, indirekte og syntetiske investeringer i selskaper i finansiell sektor	-9	-9	-9
12.373	11.974	13.037	Sum kjernekapital	14.604	13.142	13.988
			Tilleggskapital utover kjernekapital			
1.000	1.000	1.000	Ansvarlig kapital	1.647	1.692	1.647
786	786	673	Ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser	673	786	786
-43	-43	-43	Direkte, indirekte og syntetiske investeringer i selskaper i finansiell sektor	-43	-43	-43
1.743	1.743	1.631	Sum tilleggskapital	2.278	2.435	2.390
14.116	13.717	14.668	Netto ansvarlig kapital	16.882	15.577	16.378

			Minimumskrav ansvarlig kapital			
1.027	1.148	1.027	Engasjement med spesialiserte foretak	1.169	1.391	1.213
1.049	927	1.095	Engasjement med øvrige foretak	1.143	965	1.105
1.093	1.104	1.137	Engasjement med massemarked eiendom	1.596	1.514	1.557
157	173	160	Engasjement med massemarked SMB	170	185	167
38	13	39	Engasjement med massemarked øvrig	43	13	40
1.221	1.148	1.238	Egenkapitalposisjoner IRB	3	0	0
4.585	4.513	4.696	Sum kredittrisiko IRB	4.123	4.068	4.082
64	199	18	Gjeldsrisiko	19	200	64
-	-	-	Egenkapitalrisiko	10	8	10
-	-	-	Valutarisiko	1	0	-
316	316	334	Operasjonell risiko	479	457	457
922	1.001	1.033	Engasjementer beregnet etter standardmetoden	1.931	1.926	1.805
53	30	47	Risiko for svekket kredittverdighet for motpart (CVA)	90	71	106
-	-	-	Overgangsordning	585	471	634
5.939	6.060	6.127	Minimumskrav ansvarlig kapital	7.237	7.201	7.157
74.243	75.746	76.592	Beregningsgrunnlag	90.464	90.010	89.465
3.341	3.409	3.447	Minimumskrav ren kjernekapital, 4,5 prosent	4.071	4.050	4.026
			Bufferkrav			
1.856	1.894	1.915	Bevaringsbuffer, 2,5 prosent	2.262	2.250	2.237
2.227	2.272	2.298	Systemrisikobuffer, 3,0 prosent	2.714	2.700	2.684
742	757	1.149	Motsykliskbuffer, 1,5 prosent (1,0 prosent)	1.357	900	895
4.826	4.923	5.361	Sum bufferkrav til ren kjernekapital	6.332	5.851	5.815
2.761	2.201	2.786	Tilgjengelig ren kjernekapital etter bufferkrav	2.354	1.542	2.351
			Kapitaldekning			
14,7 %	13,9 %	15,1 %	Ren kjernekapitaldekning	14,1 %	12,7 %	13,6 %
16,7 %	15,8 %	17,0 %	Kjernekapitaldekning	16,1 %	14,6 %	15,6 %
19,0 %	18,1 %	19,2 %	Kapitaldekning	18,7 %	17,3 %	18,3 %
9,1 %	8,7 %	9,1 %	Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	6,8 %	6,5 %	6,7 %

Note 5 - Utlån til kunder fordelt på sektor og næring

Morbank				Konsern		
31.12.15	30.6.2015	30.6.2016		30.6.2016	30.6.2015	31.12.15
8.515	8.011	9.185	Jordbruk, skogbruk, fiske og fangst	9.357	8.152	8.674
1.485	1.582	1.667	Havbruk	2.044	1.798	1.807
2.387	2.043	2.546	Industri og bergverk	2.823	2.333	2.675
3.141	3.768	2.934	Bygg, anlegg, kraft og vannforsyning	3.432	4.247	3.598
2.482	2.690	2.395	Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	2.591	2.856	2.666
6.043	5.999	5.370	Sjøfart og offshore	5.407	6.024	6.066
14.377	14.120	14.051	Eiendomsdrift	14.110	14.167	14.346
2.019	1.771	2.456	Forretningsmessig tjenesteyting	2.119	1.681	1.777
2.859	2.940	3.299	Transport og annen tjenesteytende virksomhet	3.829	3.408	3.355
192	188	170	Offentlig forvaltning	186	208	211
1.458	2.324	1.626	Øvrige sektorer	1.512	2.342	1.477
44.958	45.435	45.699	Sum næring	47.411	47.215	46.653
78.575	75.473	82.619	Lønnstakere	85.171	77.304	80.725
123.533	120.908	128.318	Sum utlån inkl. Boligkreditt og Næringskreditt	132.583	124.519	127.378
31.944	28.965	32.952	Herav Boligkreditt	32.952	28.965	31.944
1.460	1.375	1.841	Herav Næringskreditt	1.841	1.375	1.460
90.129	90.568	93.525	Brutto utlån til kunder	97.790	94.179	93.974
174	159	402	- Individuelle nedskrivninger	412	168	183
358	278	398	- Nedskrivning på grupper av utlån	418	296	376
89.596	90.131	92.724	Netto utlån til kunder	96.960	93.715	93.415

Note 6 - Tap på utlån og garantier

Morbank

Tap på utlån (mill. kr)	1. halvår 16			1. halvår 15			2015		
	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	-0	229	229	-2	-3	-5	2	9	11
+ Periodens endring i gruppenedskrivninger	-	40	40	-	-	-	-	80	80
+ Konstaterte tap på engasjement som tidligere er nedskrevet	6	4	9	4	50	54	7	58	65
+ Konstaterte tap på engasjement som tidligere ikke er nedskrevet	3	2	5	3	3	7	8	4	12
- Inngang på tidligere nedskrevne utlån, garantier m.v.	1	1	2	2	1	3	6	3	9
Sum tap på utlån og garantier	7	274	281	3	49	52	11	148	159

Konsern

Tap på utlån (mill. kr)	1. halvår 16			1. halvår 15			2015		
	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	-0	231	230	-2	-2	-4	3	9	11
+ Periodens endring i gruppenedskrivninger	2	39	42	1	-	1	2	80	82
+ Konstaterte tap på engasjement som tidligere er nedskrevet	6	4	10	5	50	56	8	59	67
+ Konstaterte tap på engasjement som tidligere ikke er nedskrevet	6	2	8	5	4	10	13	7	21
- Inngang på tidligere nedskrevne utlån, garantier m.v.	1	1	2	3	3	6	8	4	12
Sum tap på utlån og garantier	12	275	287	6	50	56	18	151	169

Note 7 - Nedskrivning på utlån og garantier

Morbank

Individuelle nedskrivninger (mill. kr)	30.6.16			30.6.15			31.12.15		
	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån, garantier, m.v. per 01.01.*	28	148	176	25	140	165	25	140	165
- Konstaterte tap i perioden på utlån, garantier m.v. hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	6	4	9	4	51	55	7	58	65
- Tilbakeføring av tidligere års nedskrivninger	3	7	10	2	15	16	2	40	43
+ Økning i nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere er gjort individuelle nedskrivninger	1	7	8	1	3	4	1	21	22
+ Nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere år ikke er gjort individuelle nedskrivninger	3	237	240	3	59	62	12	85	96
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier	23	381	405	22	137	160	28	148	176

*) Individuelle tapsnedskrivninger på garantier, 2,3 mill. kroner, er oppført i balansen som gjeld under 'Annen gjeld'

Gruppenedskrivninger (mill.kr)	30.6.16			30.6.15			31.12.15		
	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt
Gruppenedskrivninger for dekning av tap på utlån og garantier per 1.1.	90	268	358	90	188	278	90	188	278
Periodens gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån, garantier m.v.	-	40	40	-	-	-	-	80	80
Gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier	90	308	398	90	188	278	90	268	358

Konsern

Individuelle nedskrivninger (mill. kr)	30.6.16			30.6.15			31.12.15		
	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån, garantier, m.v. per 01.01.*	31	153	184	27	146	173	27	146	173
- Konstaterte tap i perioden på utlån, garantier m.v. hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	6	4	10	5	52	57	8	59	67
- Tilbakeføring av tidligere års nedskrivninger	4	7	10	2	15	17	3	42	46
+ Økning i nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere er gjort individuelle nedskrivninger	1	7	8	1	3	4	1	21	22
+ Nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere år ikke er gjort individuelle nedskrivninger	4	239	243	4	61	65	14	87	102
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier	27	388	415	25	144	169	31	153	184

*) Individuelle tapsnedskrivninger på garantier, 2,3 mill. kroner, er oppført i balansen som gjeld under 'Annen gjeld'

Gruppenedskrivninger (mill. kr)	30.6.16			30.6.15			31.12.15		
	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt	Privat-marked	Nærings-liv	Totalt
Gruppenedskrivninger for dekning av tap på utlån og garantier per 1.1.	96	281	376	94	201	295	94	201	295
Periodens gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån, garantier m.v.	2	40	42	1	-	1	2	80	82
Gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier	97	321	418	95	201	296	96	281	376

Note 8 - Misligholdte og tapsutsatte engasjement

Morbank

	30.6.16			30.6.15			31.12.15		
	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt
Misligholdte utlån (mill. kr)									
Brutto mislighold over 90 dager *)	172	24	196	161	83	244	133	38	171
- Individuelle nedskrivninger	15	12	26	17	34	51	15	8	23
Netto misligholdte utlån	158	12	169	144	50	193	119	30	148
Avsetningsgrad	8 %	51 %	14 %	11 %	41 %	21 %	11 %	22 %	13 %
Andre tapsutsatte engasjement									
Tapsutatte engasjement (ikke misligholdt)	28	1.163	1.190	11	349	361	45	341	387
- Individuelle nedskrivninger	9	369	378	5	103	108	13	139	152
Netto andre tapsutsatte engasjement	19	793	812	6	246	252	32	202	234
Avsetningsgrad	32 %	32 %	32 %	45 %	30 %	30 %	29 %	41 %	39 %

*) Det foreligger ikke mislighold på lån i garantiporteføljen overtatt fra BN Bank per andre kvartal

Konsern

	30.6.16			30.6.15			31.12.15		
	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt	Privat- marked	Nærings- liv	Totalt
Misligholdte utlån (mill. kr)									
Brutto mislighold over 90 dager *)	219	36	255	182	105	287	155	50	205
- Individuelle nedskrivninger	18	13	31	20	38	58	17	9	26
Netto misligholdte utlån	201	23	223	162	68	230	138	41	179
Avsetningsgrad	8 %	36 %	12 %	11 %	36 %	20 %	11 %	18 %	13 %
Andre tapsutsatte engasjement									
Tapsutatte engasjement (ikke misligholdt)	28	1.171	1.198	11	357	368	49	350	399
- Individuelle nedskrivninger	9	375	384	5	106	111	14	144	158
Netto andre tapsutsatte engasjement	19	796	815	6	251	257	34	206	241
Avsetningsgrad	32 %	32 %	32 %	46 %	30 %	30 %	30 %	41 %	40 %

*) Det foreligger ikke mislighold på lån i garantiporteføljen overtatt fra BN Bank per andre kvartal

Note 9 - Innskudd fra kunder fordelt på sektor og næring

Morbank				Konsern		
31.12.15	30.6.15	30.6.16 (mill. kr)		30.6.16	30.6.15	31.12.15
2.541	2.464	2.660	Jordbruk, skogbruk, fiske og fangst	2.660	2.464	2.541
674	559	426	Havbruk	426	559	674
2.518	2.137	1.598	Industri og bergverk	1.598	2.137	2.518
2.164	2.007	1.977	Bygg, anlegg, kraft og vannforsyning	1.977	2.007	2.164
4.116	3.297	3.590	Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet	3.590	3.297	4.116
1.994	1.888	2.088	Sjøfart og offshore	2.088	1.888	1.994
4.295	4.783	4.970	Eiendomsdrift	4.754	4.604	4.099
4.836	4.713	5.282	Forretningsmessig tjenesteyting	5.282	4.713	4.836
4.643	4.743	4.949	Transport og annen tjenesteytende virksomhet	4.503	4.411	4.138
7.221	7.938	8.446	Offentlig forvaltning	8.446	7.938	7.221
1.755	3.572	1.886	Øvrige sektorer	1.554	3.530	1.454
36.756	38.102	37.873	Sum næring	36.878	37.548	35.754
28.336	28.638	30.153	Lønnstakere	30.153	28.638	28.336
65.091	66.740	68.026	Sum innskudd	67.031	66.186	64.090

Note 10 - Netto renteinntekter

Morbank			Konsern			
2015	1. halvår 15	1. halvår 16	(mill. kr)	1. halvår 16	1. halvår 15	2015
			Renteinntekter			
112	53	61	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	26	18	43
3.447	1.782	1.518	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	1.637	1.835	3.669
304	151	135	Renter og lignende inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	134	151	304
1	0	-	Andre renteinntekter	9	6	16
3.865	1.987	1.714	Sum renteinntekter	1.806	2.011	4.031
			Rentekostnader			
147	82	70	Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	70	27	148
968	527	330	Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	323	517	949
840	420	362	Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	362	420	840
149	74	73	Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	73	74	149
3	2	2	Andre rentekostnader	7	11	20
54	29	29	Avgift Sparebankenes sikringsfond	29	29	54
2.161	1.133	866	Rentekostnader og lignende kostnader	864	1.077	2.159
1.703	854	848	Netto renteinntekter	942	934	1.872

Note 11 - Andre driftskostnader

Morbank			(mill. kr)	Konsern		
31.12.15	1. halvår 15	1. halvår 16		1. halvår 16	1. halvår 15	31.12.15
588	301	300	Personalkostnader	613	550	1.093
194	110	104	IT-kostnader	130	130	240
18	9	10	Porto og verditransport	12	11	22
55	23	26	Markedsføring	45	45	96
41	20	21	Avskrivninger	48	51	104
123	60	61	Driftskostnader faste eiendommer	52	50	100
68	30	32	Kjøpte tjenester	46	43	105
129	53	50	Øvrige driftskostnader	70	71	171
1.217	606	603	Sum driftskostnader	1.016	950	1.931

Note 12 - Øvrige eiendeler

Morbank			Konsern		
31.12.15	30.6.15	30.6.16 (mill. kr)	30.6.16	30.6.15	31.12.15
33	-	33 Utsatt skattefordel	186	156	187
133	135	131 Varige driftsmidler	944	1.063	1.031
23	20	25 Opptjente ikke motatte inntekter	72	56	39
3	1.010	326 Fordringer verdipapirer	651	1.209	200
124	6	124 Pensjoner	125	6	125
95	63	94 Andre eiendeler	416	398	381
411	1.234	734 Sum øvrige eiendeler	2.395	2.889	1.962

Note 13 - Annen gjeld

Morbank			Konsern		
31.12.15	30.6.15	30.6.16 (mill. kr)	30.6.16	30.6.15	31.12.15
-	34	0	22	48	21
420	127	222	269	167	459
10	13	-	13	10	13
70	99	80	280	102	303
78	93	107	107	93	78
25	17	25	31	32	31
46	58	61	61	58	46
6	6	7	53	50	39
61	216	145	326	439	145
-	-	-	289	431	394
153	225	289	321	261	204
868	887	937	1.772	1.690	1.734

Note 14 - Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital

Konsern

Endring i verdipapirgjeld (mill. kr)	30.6.16	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.15
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	37.135	7.066	3.287	-658	34.014
Verdijusteringer	791	-	-	16	775
Påløpte renter	211	-	-	-155	365
Totalt	38.137	7.066	3.287	-797	35.154

Endring i ansvarlig lånekapital (mill. kr)	30.6.16	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.15
Ordinære ansvarlig lånekapital, nominell verdi	1.776	43	-	73	1.660
Evigvarende ansvarlig lånekapital, nominell verdi	300	-	-	-	300
Fondsobligasjonslån, nominell verdi	1.400	-	-	-	1.400
Verdijusteringer	89	-	-	-0	89
Påløpte renter	14	-	-	-0	14
Totalt	3.579	43	-	73	3.463

Note 15 - Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter til virkelig verdi klassifiseres i ulike nivåer.

Nivå 1: Verdssettelse basert på noterte priser i aktivt marked.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse prisene representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner på armlengdes avstand. I kategorien inngår blant annet børsnoterte aksjer og statskassaveksler.

Nivå 2: Verdssettelse basert på observerbare markedsdata.

Nivå 2 består av instrumenter som verdsettes ved bruk av informasjon som ikke er noterte priser, men hvor priser er direkte eller indirekte observerbare for eiendelene eller forpliktelsene, og som også inkluderer noterte priser i ikke aktive markeder.

Nivå 3: Verdssettelse basert på annet enn observerbare data.

Hvis fastsettelse av verdi ikke er tilgjengelig i forhold til nivå 1 og 2 benyttes verdsettelsesmetoder som baserer seg på ikke-observerbar informasjon.

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 30. juni 2016:

Eiendeler (mill. kr)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	77	6.850	-	6.927
- Obligasjoner og sertifikater	3.375	16.487	-	19.862
- Egenkapitalinstrumenter	818	-	516	1.334
- Fastrentelån og ansvarlig lån	-	43	4.345	4.388
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Egenkapitalinstrumenter	44	-	87	131
Sum eiendeler	4.314	23.379	4.948	32.640
Forpliktelser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	92	5.832	-	5.924
- Egenkapitalinstrumenter	284	6	-	290
Sum forpliktelser	376	5.837	-	6.214

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 30. juni 2015:

Eiendeler (mill. kr)	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	32	5.820	-	5.851
- Obligasjoner og sertifikater	3.102	11.980	-	15.082
- Egenkapitalinstrumenter	700	-	607	1.307
- Fastrentelån og ansvarlig lån	-	43	4.677	4.719
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Egenkapitalinstrumenter	-	-	40	40
Sum eiendeler	3.833	17.842	5.324	26.999
Forpliktelser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater	32	4.579	-	4.610
Sum forpliktelser	32	4.579	-	4.610

Endringer i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 30. juni 2016:

(mill. kr)	Fastrentelån	Aksjer til verdi over resultatet	Aksjer tilgjengelig for salg	Sum
Inngående balanse 1.1.16	4.405	574	108	5.087
Tilgang	148	15	31	194
Avhending	-230	-47	-3	-281
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	22	-26	-49	-52
Utgående balanse 30.6.16	4.345	516	87	4.948

Endringer i instrumentene klassifisert i nivå 3 per 30. juni 2015:

(mill. kr)	Fastrentelån	Aksjer til verdi over resultatet	Aksjer tilgjengelig for salg	Sum
Inngående balanse 1.1.15	3.277	625	35	3.937
Tilgang	1.690	8	3	1.701
Avhending	-267	-22	-2	-291
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	40	-4	3	40
Endring verdsettelsesmodell fastrentelån	-64	-	-	-64
Utgående balanse 30.6.15	4.677	607	40	5.324

Note 16 - Finansielle instrumenter og motregning

I den finansielle oppstillingen har banken ingen finansielle instrumenter som bokføres netto.

SpareBank 1 SMN har to sett avtaler som regulerer motpartsrisiko og netting av derivater. For privat- og næringslivskunder anvendes rammeavtaler med krav om sikkerhetsstillelse. For kunder som driver med tradingvirksomhet aksepteres kun kontantdepot som sikkerhet. Avtalene er unilaterale, det vil si at det kun er kundene som stiller sikkerhet. Mot finansielle institusjoner inngår banken standardiserte og hovedsakelig bilaterale ISDA-avtaler. I tillegg har banken inngått tilleggsavtaler om sikkerhetsstillelse (CSA) mot de mest sentrale motpartene. Per 30. juni 2016 har banken 27 aktive CSA-avtaler. Bankens inngår utelukkende avtaler med kontanter som sikkerhet. Håndteringen av disse avtalene har banken satt ut til SEB Prime Collateral Services, det vil si at de håndterer marginkravene på vegne av banken.

SpareBank 1 SMN ble i oktober 2015 registrert som GCM medlem på NASDAQ OMX Clearing AB. Bankens har fra desember 2015 tilbudt kunder clearingrepresentasjon knyttet til kundens handel av strøm- og laksederivater på NASDAQ OMX Oslo ASA og Fish Pool ASA. Clearingrepresentasjon innebærer at banken trer inn i kundens sted som motpart overfor NASDAQ OMX Clearing AB og blir forpliktet overfor NASDAQ til å stille marginsikkerhet og å gjennomføre oppgjør av kontrakter og betale gebyrer. Kundene vil for bankens eksponering som GCM stille sikkerheter bestående av kontantdepot og/eller pant i eiendeler.

For verdipapir og derivater som handles over Oslo Børs benytter datterselskapet SpareBank 1 Markets DNB ASA som clearingagent overfor Oslo Clearing. Eventuelle marginsikkerheter betales konto i DNB. DNB operer som agent mellom SpareBank 1 Markets og Oslo Clearing. Det betyr at det er Oslo Clearing som er SpareBank 1 sin motpart.

Tabellen viser hva som Morbanken og Konsernet netto kan motregne ved konkurs eller mislighold.

Morbank

Periode	Type finansielt instrument	Beløp som bare kan nettes ved konkurs eller mislighold (mill. kr)
30.6.16	Derivater	1.367
30.6.15	Derivater	1.416
31.12.15	Derivater	2.149

Konsern

Periode	Type finansielt instrument	Beløp som bare kan nettes ved konkurs eller mislighold (mill. kr)
30.6.16	Derivater	1.417
30.6.15	Derivater	1.416
31.12.15	Derivater	2.178

Note 17 - Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke er i stand til å refinansiere sin gjeld eller ikke har evnen til å finansiere økninger i eiendeler. Styringen tar utgangspunkt i konsernets overordnede likviditetsstrategi som blir gjennomgått og vedtatt av styret minimum årlig. Likviditetsstrategien gjenspeiler konsernets moderate risikoprofil.

Konsernet reduserer sin likviditetsrisiko gjennom en spredning av innlån på ulike markeder, innlånskilder, løpetider og instrumenter samt ved bruk av langsiktige innlån. Det foreligger beredskapsplaner både for konsernet og SpareBank 1-alliansen for håndtering av likviditetssituasjonen i perioder med urolige kapitalmarkeder. Disse hensyntar perioder med både bankspesifikke, systemmessige krisescenarier og en kombinasjon av disse. Konsernet har som mål å kunne overleve i tolv måneder i ordinær drift uten tilgang på ny ekstern finansiering.

Gjennomsnittlig restløpetid på porteføljen av senior obligasjonslån og OMF var 2,95 år ved utgangen av andre kvartal 2016. Samlet LCR var 149 prosent ved utgangen av andre kvartal og gjennomsnittlig samlet LCR var 123 prosent i kvartalet. LCR i norske kroner og euro var henholdsvis 141 og 466 prosent ved utgangen av kvartalet.

Egenkapitalbevisbrøk

(mill. kr)	30.6.16	31.12.15
Eierandelskapital	2.597	2.597
Utjevningsfond	3.790	3.790
Overkursfond	895	895
Fond for urealiserte gevinster	142	179
Annen egenkapital	3	-
A. Sum egenkapitalbeviserernes kapital	7.428	7.461
Grunnfondskapital	4.105	4.105
Fond for urealiserte gevinster	79	100
Annen egenkapital	2	-
B. Sum grunnfondskapital	4.186	4.205
Avsetning gaver	-	40
Avsatt utbytte	-	292
Egenkapital ekskl. periodens resultat	11.614	11.998
Egenkapitalbevisbrøk A/(A+B)	63,96 %	63,96 %
Egenkapitalbevisbrøk til disponering	63,96 %	63,96 %

Resultater fra kvartalsregnskapene

Konsern (mill. kr)	2. kv 2016	1. kv 2016	4. kv 2015	3. kv 2015	2. kv 2015	1. kv 2015	4. kv 2014	3. kv 2014	2. kv 2014
Renteinntekter	896	910	962	1.058	992	1.019	1.103	1.080	1.055
Rentekostnader	424	441	489	593	525	552	618	617	625
Netto renteinntekter	472	469	473	466	467	467	485	463	430
Provisjonsinntekter	331	295	309	317	313	306	323	314	326
Provisjonskostnader	36	28	38	38	32	27	33	28	28
Andre driftsinntekter	154	134	107	99	132	97	81	74	96
Netto provisjons- og andre inntekter	448	401	378	378	413	377	371	361	394
Utbytte	73	0	3	0	22	0	5	0	14
Netto resultat fra eierinteresser	127	119	121	78	120	129	144	170	131
Netto resultat fra finansielle instrumenter	71	53	-15	-91	23	69	-58	1	56
Netto avk. på finansielle investeringer	271	172	109	-13	165	198	91	170	201
Sum inntekter	1.191	1.042	959	831	1.044	1.042	947	993	1.026
Personalkostnader	318	295	280	264	283	267	267	235	245
Andre driftskostnader	209	194	235	203	213	186	212	190	198
Sum driftskostnader	528	489	515	466	496	454	479	425	443
Resultat før tap	664	553	444	364	548	588	467	568	583
Tap på utlån, garantier m.v.	118	170	56	56	35	22	34	24	15
Resultat før skatt	546	383	388	309	513	567	434	545	568
Skattekostnad	85	72	100	61	83	126	60	101	103
Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	-1	-0	-0	0	-0	-0	0	-1	-1
Periodens resultat	460	311	287	248	430	441	375	443	464

Nøkkeltall fra kvartalsregnskapene

Konsern (mill. kr)	2. kv 2016	1. kv 2016	4. kv 2015	3. kv 2015	2. kv 2015	1. kv 2015	4. kv 2014	3. kv 2014	2. kv 2014
Lønnsomhet									
Egenkapitalavkastning per kvartal	12,9 %	8,9 %	8,4 %	7,4 %	13,4 %	14,1 %	12,1 %	14,8 %	16,0 %
Kostnadsprosent	44 %	47 %	54 %	56 %	47 %	44 %	51 %	43 %	43 %
Balansetall fra kvartalsregnskapene									
Utlån til kunder (brutto)	97.790	95.331	93.974	94.917	94.179	92.311	90.578	86.724	85.465
Brutto utlån til kunder inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	132.583	129.520	127.378	126.180	124.519	122.933	120.435	116.464	114.819
Innskudd fra kunder	67.031	63.851	64.090	63.620	66.186	60.589	60.680	58.091	59.402
Forvaltningskapital	141.145	134.345	131.914	129.237	130.888	123.687	126.047	117.194	118.758
Kvartalets gjennomsnittlige forvaltningskapital	137.745	133.129	130.575	130.063	127.288	124.867	121.620	117.976	115.184
Utlånsvekst inkl. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt siste 12 mnd	6,5 %	5,4 %	5,8 %	8,3 %	8,4 %	10,0 %	7,3 %	5,4 %	5,1 %
Innskuddsvekst siste 12 mnd	1,3 %	5,4 %	5,6 %	9,5 %	11,4 %	10,9 %	8,5 %	8,5 %	8,5 %
Tap og mislighold i % av brutto utlån inkl SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt									
Tapsprosent utlån, annualisert	0,36 %	0,53 %	0,18 %	0,18 %	0,11 %	0,07 %	0,11 %	0,08 %	0,05 %
Misligholdte eng. i % av brutto utlån	0,19 %	0,16 %	0,16 %	0,17 %	0,23 %	0,19 %	0,22 %	0,29 %	0,29 %
Andre tapsutsatte eng. i % av brutto utlån	0,90 %	0,32 %	0,31 %	0,36 %	0,30 %	0,18 %	0,18 %	0,18 %	0,18 %
Soliditet									
Ren									
kjernekapitaldekningsprosent	14,1 %	13,6 %	13,6 %	13,2 %	12,7 %	12,3 %	11,2 %	11,5 %	11,4 %
Kjernekapitalprosent	16,1 %	15,6 %	15,6 %	15,2 %	14,6 %	14,3 %	13,0 %	13,4 %	13,3 %
Kapitaldekningsprosent	18,7 %	18,1 %	18,3 %	17,9 %	17,3 %	17,0 %	15,7 %	16,1 %	15,0 %
Kjernekapital	14.604	14.237	13.988	13.451	13.142	12.713	12.382	12.302	11.635
Netto ansvarlig kapital	16.882	16.516	16.378	15.886	15.577	15.147	14.937	14.826	13.164
Likviditetsdekning (LCR)	123 %	107 %	107 %	81 %	79 %	66 %	85 %	83 %	91 %
Egenkapitalbevis (EKB)*									
Børskurs ved utgangen av kvartalet	46,70	52,75	50,50	54,00	65,50	59,50	58,50	59,25	54,25
Antall utstedte bevis (i mill.)	129,83	129,83	129,83	129,83	129,83	129,83	129,83	129,83	129,83
Bokført egenkapital per EKB, i kr	69,18	67,37	67,65	65,52	64,18	61,95	62,04	60,53	58,32
Resultat per EKB, majoritetsandel, i kr per kvartal	2,21	1,49	1,45	1,26	2,13	2,18	1,85	2,19	2,29
Pris / Resultat per EKB (annualisert)	5,27	8,83	8,71	10,72	7,70	6,81	7,89	6,75	5,91
Pris / Bokført egenkapital	0,68	0,78	0,75	0,82	1,02	0,96	0,94	0,98	0,93

*)Nøkkeltallene er korrigert for emisjoner

Erklæring i henhold til verdipapirhandellovens § 5-6

Erklæring fra styret og konsernsjef

Vi erklærer etter beste overbevisning at halvårsregnskapet for perioden 1. januar til 30. juni 2016 er utarbeidet i samsvar med IAS 34 – Delårsrapportering og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Vi erklærer også, etter beste overbevisning, at halvårsberetningen gir en rettviseende oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på halvårsregnskapet, de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer konsernet står ovenfor i neste regnskapsperiode samt vesentlige transaksjoner med nærstående.

Trondheim, 11. august 2016
Styret i SpareBank 1 SMN

Kjell Bjordal
Styrets leder

Bård Benum
Nestleder

Paul E. Hjelm-Hansen

Aud Skrudland

Morten Loktu

Janne Thyø Thomsen

Arnhild Holstad

Erik Gunnes
Ansatterepresentant

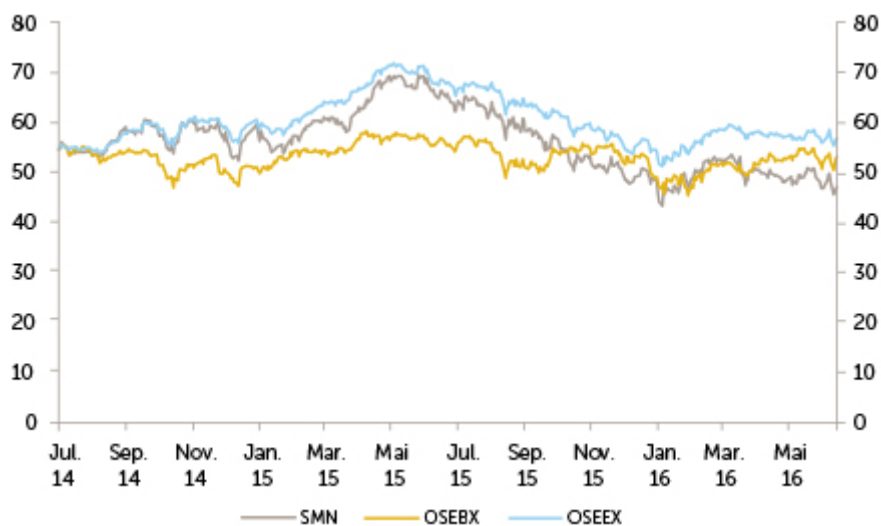
Oddny Lysberg
Ansatterepresentant

Finn Haugan
Konsernsjef

Egenkapitalbevis

Kursutvikling sammenlignet med OSEBX and OSEEX

1. juli 2014 til 30. juni 2016

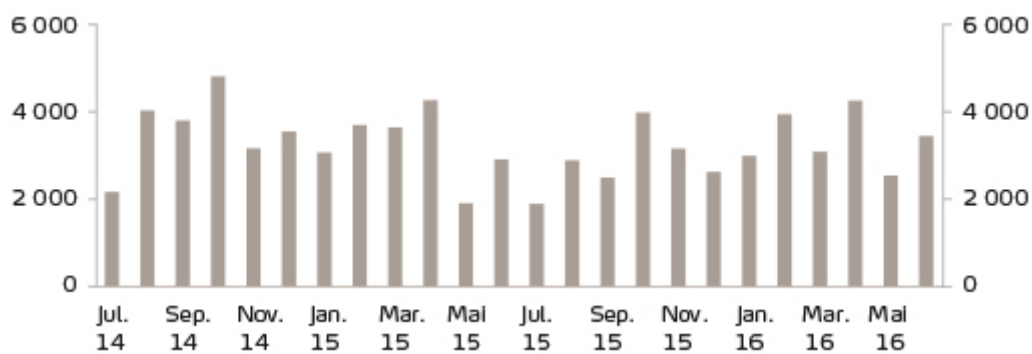

OSEBX = Oslo Stock Exchange Benchmark Index (rebasert lik MING 1. juli 2014)

OSEEX = Oslo Stock Exchange ECC Index (rebasert lik MING 1. juli 2014)

Omsetningsstatistikk

1. juli 2014 til 30. juni 2016

Totalt antall egenkapitalsbevis omsatt, i 1000

20 største eiere	Antall	Andel
VPF Nordea Norge Verdi	5.222.288	4,02 %
Verdipapirfondet DNB Norge (IV)	4.102.874	3,16 %
Sparebankstiftelsen SMN	3.965.391	3,05 %
VPF Odin Norge	3.826.686	2,95 %
State Street Bank and Trust CO (nominee)	3.247.830	2,50 %
VPF Danske Invest Norske Aksjer Inst. II	3.179.467	2,45 %
VPF Pareto Aksje Norge	2.870.827	2,21 %
Meteva AS	2.359.388	1,82 %
Pareto AS	1.821.202	1,40 %
MP Pensjon PK	1.792.160	1,38 %
The Bank of New York Mellon (nominee)	1.774.243	1,37 %
Forsvarets Personellservice	1.717.046	1,32 %
VPF Danske Invest Norske Aksjer Inst. I	1.598.523	1,23 %
JP Morgan Chase Bank (nominee)	1.511.137	1,16 %
DNB Livsforsikring AS	1.480.544	1,14 %
State Street Bank and Trust CO (nominee)	1.399.904	1,08 %
VPF Nordea Kapital	1.383.148	1,07 %
JP Morgan Chase Bank (nominee)	1.373.624	1,06 %
VPF DNB Norge selektiv	1.247.000	0,96 %
DNB Bank ASA	1.118.855	0,86 %
Sum for de 20 største eiere	46.992.137	36,19 %
Øvrige eiere	82.844.306	63,81 %
Utstedte egenkapitalbevis	129.836.443	100,00 %

Utbyttepolitikk

SpareBank 1 SMN sitt mål er å forvalte konsernets ressurser på en måte som gir egenkapitalbeviserne en god, stabil og konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og kursstigning på egenkapitalbevisene.

Årsoverskuddet vil bli fordelt mellom eierkapitalen (egenkapitalbeviserne) og grunnfondskapitalen (tidl. sparebankens fond) i samsvar med deres andel av bankens egenkapital.

SpareBank 1 SMN legger til grunn at opp til halvparten av eierkapitalens andel av overskuddet utbetales som utbytte, og tilsvarende at opp til halvparten av grunnfondskapitalens andel av overskuddet utbetales som gaver eller overføres til en stiftelse. Dette forutsatt at soliditeten er på et tilfredsstillende nivå. Ved fastsettelse av utbyttet blir det tatt hensyn til forventet resultatutvikling i en normalisert markedssituasjon, eksterne rammebetingelser og behov for kjernekapital.

Revisjonsberetning

Deloitte AS
Postboks 5670 Sluppen
NO-7485 Trondheim
Norway

Besøksadresse:
Dyre Haises gate 1A

Tlf.: +47 73 87 69 00
www.deloitte.no

Til Styret i SpareBank 1 SMN

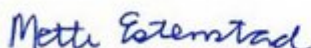
Uttalelse om forenklet revisorkontroll av delårsregnskap for SpareBank 1 SMN 30. juni 2016

Vi har foretatt en forenklet revisorkontroll av vedlagte balanse for selskapsregnskapet og konsernregnskapet pr 30. juni 2016 for SpareBank 1 SMN samt tilhørende resultatregnskap og oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for seksmånedersperioden 1. januar til 30. juni, og av beskrivelsen av regnskapsprinsipper og andre noter. Ledelsen er ansvarlig for utarbeidelsen av delårsregnskapet og at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Accounting Standard 34, som fastsatt av EU. Vår oppgave er å avgi en uttalelse om delårsregnskapet basert på vår forenklete revisorkontroll.

Vi har utført vår forenklete revisorkontroll i samsvar med standard for forenklet revisorkontroll 2410 "Forenklet revisorkontroll av delårsregnskaper, utført av foretakets valgte revisor". En forenklet revisorkontroll av et delårsregnskap består i å rette forespørsler, primært til personer med ansvar for økonomi og regnskap, og å gjennomføre analytiske og andre kontrollhandlinger. En forenklet revisorkontroll har et betydelig mindre omfang enn en revisjon utført i samsvar med revisjonstandards fastsatt av Den norske Revisorforening, og gjør oss følgelig ikke i stand til å oppnå sikkerhet om at vi er blitt oppmerksomme på alle vesentlige forhold som kunne ha blitt avdekket i en revisjon. Vi avgir derfor ikke revisjonsberetning.

Vi har ved vår forenklete revisorkontroll ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at det vedlagte delårsregnskapet ikke gir et rettviseende bilde av foretakets økonomiske stilling per 30. juni 2016 og av resultatet og kontantstrømmene i seksmånedersperioden 1. januar til 30. juni, i samsvar med International Accounting Standard 34, som fastsatt av EU.

Trondheim 11. august 2016
Deloitte AS

Mette Estenstad
statsautorisert revisor

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.com/norway for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.

Medlemmer av Den Norske Revisorforening
org.nr: 980 211 282